

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

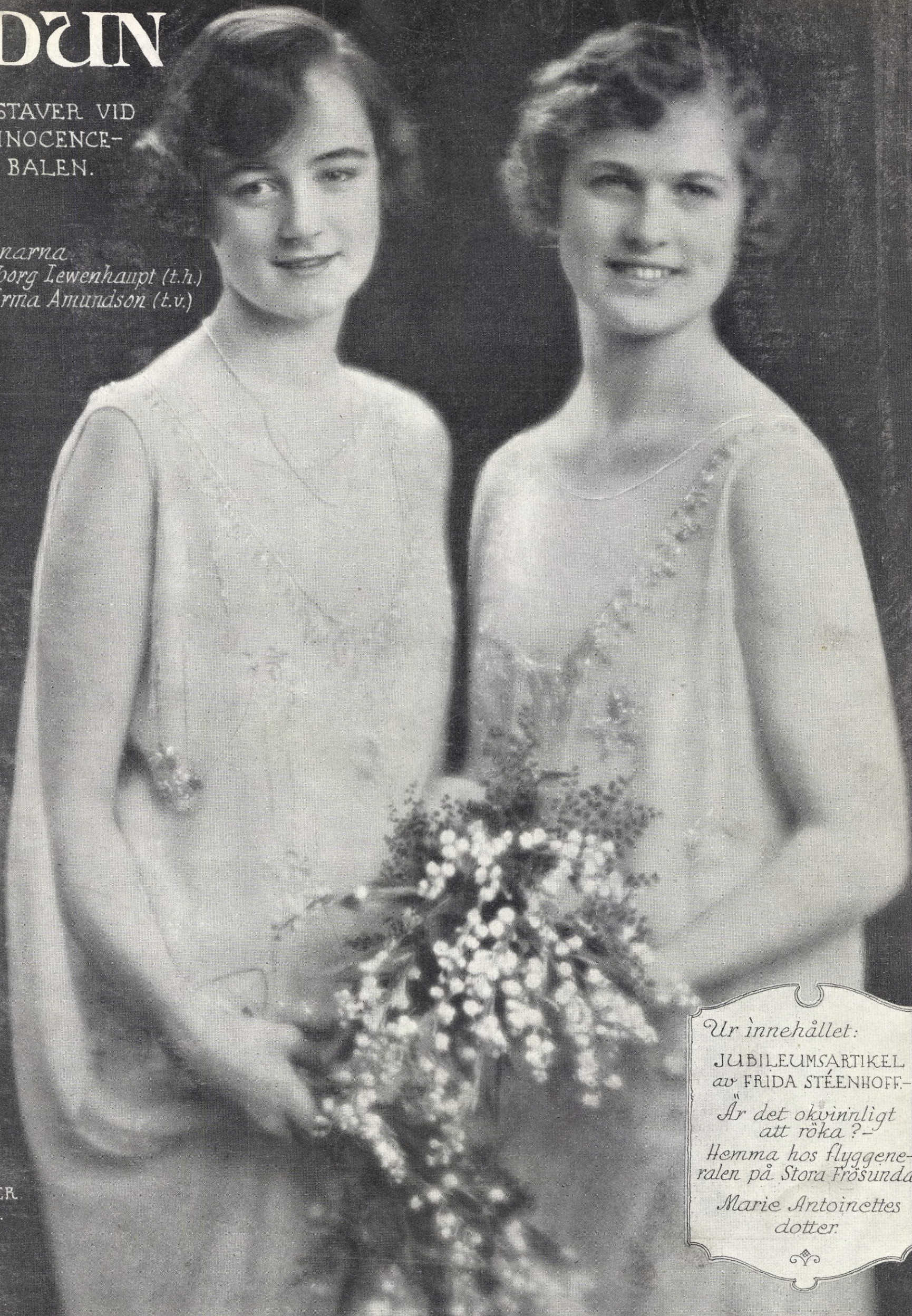
This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

PRESTAVER VID
INNOCENCE-
BALEN.

*Fröknarna
Ingeborg Lewenhaupt (t.h.)
och Irma Amundson (t.v.)*

Ur innehållet:

JUBILEUMSARTIKEL
av FRIDA STÉENHOFF-

*Är det okvinnligt
att röka?—*

*Hemma hos flyggene-
ralen på Stora Frösunda-*

*Marie Antoinettes
dotter.*

JAEGER
HOV-
FOTO.

K R Ö N I K A

Om Han och Hon i paradiset.

ANNA BRANTING HAR ALDRIG VARIT femininst, det har hon flerfaldiga gånger själv omvittnat. Men hon tycker ändå inte om den ochevalereska manliga bestämmanderätt, som skriver lagar för kvinnans utseende, hennes åldersmaximum och nikotinbruk. Anna Branting har något av fransyskan i sin själ liksom i sin apparition. Den franska kvinnan är i allmänhet föga intresserad av feminismen, men hon är ändå sitt lands härskarinna. På det behagliga sätt som tilltalar hennes kynne bäst.

Och därför skulle hon bara le och med oefterhärlig grace sätta det långa sköldpaddsmunstycket mellan sina karmosinröda läppar, om vi berättade för henne ett och annat ur den 266 sidor tjocka bok, »Den rökande kvinnan, en klinisk, psykologisk och social studie», — puh! — som en gynekolog och privatdocent Hofstätter aus Wien skrivit. Hör bara vad han säger:

En kvinna som röker har ofta ett skarpt skuret ansikte, hennes hudfärg är blek och torr, ibland gulaktig. Hon är mer utsatt för hudsjukdomar än sina medsystrar. Hon lider brist på ömma känslor och verkar mindre tilldragande på män. Ofta har hon svårt att få barn.

Men varför röker då kvinnan? frågar sig privatdocenten — och sannerligen vi också! Jo, hon röker, inte för att hon tycker om det, utan för att det är modernt. Helt enkelt därför. En del kvinnor röka också möjligen för att de äro olyckligt gifta, andra använda tobak såsom avmagringskur. Slutligen är rökningen även en symbolisk handling. Utan att veta om det, njuter kvinnan av känslan att något »brinner» för henne.

Pots tusend Donnerwetter! Det var inte lite det. Vår egen docent Olle Holmberg kan alldeles dra sig tillbaka.

Ovan nämnda lilla franska härskarinna skulle kanske också med en leende grimas fly från »Kvinnornas hus», som härom dagen högtidligen öppnades i en våning vid Smålandsgatan i Stockholm. Det var en högtidsdag för många svenska kvinnor. Fastän det berömda huset ännu så länge bara blivit en trivsam och vackert inredd våning, har Årstaklubben här sin skyddade vrå och alla kvinnoföreningar sin central, om de så vilja. Ty klubben hyr gärna ut lokalen för kvinnosammanträden och samkväm. Och huvudstaden gästande damer påminnas om att »Kvinnornas hus» även är ett förtjusande hotell med restaurang.

Förresten äro herrarna inte portförbjudna. Dr. Iwan Bratt kom in som god etta redan på invigningsdagen.

— Jag tycker mig här spåra början till ett eventuellt blivande kvinnornas parti, hörde jag

nyligen en politisk och kommunal kvinnopamp yttra, då talet föll på möjligheten av en särskild kvinnolista vid de stundande stadsfullmäktigevalen.

Ett kvinnornas parti. Sannerligen det är en komplicerad tid vi leva i! Ideligen mötas vi av trassliga motsättningar. Var ha de sitt sammanhang, sin orsak och verkan?

Har docentens fördömande av kvinnlig rökning något med orsaken att göra och är invigningen av Kvinnornas hus en verkan? Ditåt lutar det väl, men sammanhanget skymmes bakom många krumbuktiga vägar och trassliga snår. Som kanske skulle ge herrarna ännu en välkommen anledning till påspädning i sin anmärkningslusta mot damerna. Men då kunde vi ge igen med ungefär samma vapen och så vore — äktenskapsgrälet i gång. Ty precis som ett modernt äktenskapsgräl är det.

Har ni varit med om ett sådant? Det har jag. Och när man vid försoningen faller i varandras armar, då skrattar man åt den naturens förtjusande ordning som gör att Han inte kan svara logiskt på hennes fråga: »varför ska jag laga mat, när jag kommer hem från mitt arbete, och inte du?» och Hon inte kan svara logiskt på hans fråga: »varför kliver jag inte först in i en bil utan låter

I Öresund.

*Den glider genom Sundets lugna vatten
en svart koloss med bred och mäktig för.
När kustens alla fyror tänds för natten
och fönstren stå i brand i Helsingör*

*mot fjärran stränders ovisshet går färden.
Se vimpeln vajar käckt från smäcker mast.
"Fram" sjunger motorn "ut i vida världen
att hämta rikedomar hem som last!"*

*Ännu är vägen lång till första hamnen
och norrut bortom Gilleleje fyr,
står havet stort och stolt och rücker famnen
mot sol och storm, mot död och äventyr.*

BERTIL PEYRON.

Kvinnornas hus öppnade härom dagen sin vackra våning i Stockholm, där Årsta-klubben nu får sitt residens och hotell- och restaurangrörelse införts för en större publik. Här ses en trevlig gammaldags interiör från ett av rummen. F. v.: fru Lily Hellström, fru Asta Hägg och fru Ellen Hagen.

dig passera först?» Men det dröjer nog innan samma försoning inträder på den politiska äktenskapsmarknaden.

Först skulle feministen bli mannens jämlike. Då förskräckte hon mänskligheten med manliga later och funderade visst till och med på moderskapsstreck. Det var onekligen en viss konsekvens i den galenskapen. Om kvinnan hade blivit en ordentlig karl på den tiden, så hade vi aldrig behövt uppleva några könsstrider. Och inte några kommande tider och generationer alls förstås. Men så skulle kvinnorna få sina medborgarrättigheter, ty det stora samhället likaväl som hemmet behövde kvinnans insats — det var ett behagligare kvinnosaksresonemang. Man motsåg fridens tid, då kvinnornas mjuka händer även skulle hålla i statens tömmar.

Men hur har det gått? Intressesgrupperna ha blivit flera och detta gagnar sällan friden. Nu talar man om en kvinnolista och ett blivande kvinnoparti. Detta parti vill säkert inte pressa fram sina kandidater, därför att de äro kvinnor, utan därför att de äro dugande medborgare. Men ha vi då icke nog av partier? Ska nu kvinnorna, som skulle bli fridsänglar i partilivet, ge oss ett nytt med näbbar och klor kämpande parti? Just trevligt. Ja, inte vill vi bli något parti, svara måhända dessa damer, men männen tvinga oss till detta. De kunna aldrig släppa könsynpunkterna. De motarbeta varje duglig medborgare, som är kvinna och puffa hellre fram en karl, som är mindre duglig och för samhällsstyrets allsidiga tillgodoseende mindre givande, bara därför att han är av karlkön.

Det är icke lätt att reda upp den härvan, icke lätt att skipa rättvisa mellan anklagelser och försvar. Men man kan tryggt, ur många synpunkter, beklaga, om vi skulle begåvas med ett kvinnoparti. Bara ordet låter utmanande. Dess innehåll kan rymma oöverskådliga förvecklingar. Och även om det smakar något av maktspråk — men det känna ju herrarna av gammalt igen — skulle man inför denna utsikt i all vänskap vilja råda skapelsens herrar: »Snälla människor, reta inte djuren!» Kvinnorna med sina röster äro i flertal i landet och även om ni tro er med lätthet kunna fånga dem med kärligt tal och ömma blickar, så kanske fagerlund en dag flyger i dem och de liksom ni lära sig skilja på sak och person. Släpp av lite på er traditionsvunna bestämmanderätt om vår frisy och våra cigaretter och låt bli att köra fast duktiga damer i porten till samhällets torn.

Men kliv inte först upp i bilen, snälla herrarna. Då blir det så tråkigt, så. Nån extra förmån kan vi väl få för besväret att vi ge er små barn ibland

— — — —
EBE.

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

L J U V T Å T D E N L J U V A

ELLER ÄR DET OKVINNLIGT ATT RÖKA?

OLIKA MENINGAR BLAND DAMERNA.

Det är okvinnligt att röka, säger f. d. landshövdingenskan i Malmö grevinnan *Elvira de la Gardie* klart och tydligt ifrån:

— På fråga om jag tycker att rökning är okvinnligt kan jag obetingat svara ja. Det är okvinnligt — och onödigt med innan man vant sig vid det. Ibland kan man ju vara nära nog tvungen att röka en cigarett, t. ex. om man är värdinna och vill göra klart för sina gäster att de också kunna röka utan att begå en taktlöshet mot husets åsikter och vanor, men sådant kan ju aldrig leda till nikotinbegär.

Däremot är det i allra högsta grad okvinnligt och opassande att unga damer, i synnerhet i äldre, icke eller måttligt rökande personers närvaro, tända den ena cigarettens så gott som på den andra, manövrera den så manhaftigt som möjligt, bolma och dra halsbloss. Det missklär dem, förstör dessutom deras nerver och hy, glansen i deras ögon och deras intresse för handarbete. Unga flickors cigaretrökning i hemmet är en öppen dörr till sysslolösheten. För resten är det synd om den lilla självförsörjandes kassa, med de där cigarettpengarna kunde hon skaffa sig en hel del koketta attribut, som bättre än cigarettens framhävde hennes grace och kvinnlighet.

De svenska männens bestämmanderätt.

Fru *Anna Branting* passar i sitt roliga och personliga svar på att göra en liten utvikning från ämnet, däri hon ger skapelsens herrar något att tänka på:

— Det måtte vara roligt att vara man i ett land där antalet män vida understiger antalet kvinnor. Alldeles naturligt uppstår då föreställningen om ens eget kvalitetsvärde, såsom alltid då det gäller tillgång och efterfrågan. Och man vet med sig själv att man hör till den lyckliga part i samhället, som har rätt att bestämma. Bestämma hur kvinnor skola vara klädda, hur de skola bära sitt hår, vilken åldersgräns de icke få överstiga vid utländska resor eller att de, om de som gamla i sådant fall åtminstone måste se bra ut och vara själfsina (se Erik Hedéns artikel *Ugglor i Athén*) eller besöka konstutställningar (se *Tor Hedbergs* anmälan om en dylik) och att det är rent löjligt om de vid sexti år ännu önska genom gymnastik behålla sina lemmar friska och böjliga (se svenska *Dagbladet* angående fröken *Bergs* uppvisning i kroppskultur). Hur oförsynt vore det inte, om kvinnor skulle tillåta sig förbjuda eller åtminstone yttra sin avsmak för

Det kan synas nästan väl djärt att sätta upp en fråga "är det okvinnligt att röka?" i en tid, då cigaretrökningen bland damer är så ytterligt vanlig och modern. Men docenten Olle Holmberg har i en synnerligen läsvärd artikel nyligen just vidrört det farliga ämnet och gjort det brännbart. Han lutar åt åsikten att det ljuva och inte det fräna nikotinet bäst anstår den ljuva. Idun har frågat några bekanta damer i olika verksamhetskretsar vad de anse i frågan. Deras svar skola säkert väcka intresse.

de svenska herrarnas flitskallighet, deras kulmagar, deras feta halsar, deras opressade benkläder, annat mindre vackert att förtiga.

Nu senast har rökningen kommit på tal. Kvinnor böra icke röka. Och absolut ej om de äro ensamma. Annars skulle man kunna tycka att rökning är ett sällskap, en tröst just då man är ensam. Att röka i lag med sådana personer som ej tåla vid tobaksmoln tyckes mig däremot förkastligt, fast jag medger att det finns herrar — och även damer — som äro så utsägligt ledsamma att man vore böjd att förbruka en hel ask *Abdullah* för att röka ut dem.

Unga flickor och cigaretter — en icke uppbygglig syn.

Låt oss slippa se cigarettens mellan de kvinnliga tonåringarnas läppar, ber professorskan fru *Hjördis Tengbom*:

— Flickorna, de helt unga nämligen skulle vinna på att avstå från rökning. Ungdomen har alldeles nog av sin ungdom. Det är inte vackert att se en dam i tonåren med cigarett — allt som är onödigt är fult — och en cigarett mellan läpparna på ett flickebarn är det onödiggaste av allt!

Cigaretrökning kan bli farlig varnar d:r *Gerda Kjellberg*:

— Tobaksrökning bland de unga damerna är ett oskick, som det vore både trevligast och lyckligast om de läte bli att vänja sig vid. Jag tror inte att väninnorna skulle anse den för mindre "duktig" som tackade nej till cigaretter och helt enkelt förklarade att hon inte kände sig tilltalad av att röka. Det vore åtminstone inte ur vägen om de "cigarettlekande" ungdomarna då och då påmindes om att nikotinen är ett icke alldeles ofarligt gift.

Sätt cigarettslanten på sparbanken.

Att en cigarett kan vara stimulerande sällskap ibland erkänner fröken *Cecilia Milow* av egen erfarenhet, fastän hon är motståndare till rökningen i allmänhet:

— Det är två saker som jag tycker att damer gärna kan lägga bort: cigarettens och snapsen. Åtminstone på restaurangen. Det är förfärligt fult att se damer dricka brännvin och röka, men det är å andra sidan ingenting att göra ett stort nummer av, om en ung dam tar en cigarett till kaffet. Att på något vis jämföra tobaksbruk i enrum med skåpsupning vore däremot absurt. En gång i min ungdom skulle jag ha ett stort arbete, en svår översättning, utförd på 3 månader. För att uppfylla kontraktet måste jag arbeta till klockan 2 och 3 på natten och var många gånger förskräckligt trött. Då lade jag mig till med vanan att röka en eller ett par cigaretter, vilket jag fann vilksam och stimulerande. När så arbetet var slut upptäckte jag att det kostade mig ganska stor övertvinnelse att lägga bort den lilla ovanan, det var gott att röka och det var frestande. Men jag slutade i alla fall. Beträffande ren okynnesrökning bland ungdom, vore det i hög grad nyttigt både för deras nerver, ögon, mage och kassa om de kunde förmås att sätta cigarettslanten på sparbanken.

En som röker cigarr.

Den verkliga rökarentusiasten är journalisten fröken *Anna-Lisa Andersson*, *Aftonbladets* redaktion, i sitt rättframma svar:

— Om jag röker? Jo tack, men inte papperscigaretter. Jag föredrar en liten fin cigarrcigaret, i allra värsta fall *Monopolets* med ty åtföljande härnålar och hästkosöm i, eller rent ut sagt en cigarr.

Hur jag blivit så'n? Det vet jag inte. Inte heller har jag någon åsikt för eller emot kvinnors tobaksrökning i allmänhet. Jag är bara tacksam att få vara i fred själv med min cigarr.

Kvinnor som aldrig syntes utan pipsnuggan.

Fru *Maja Alvin* hämtar sin erfarenhet från *Värmlands* kvinnliga kvinnor:

— Mera kvinnliga kvinnor än den gamla stammens värmländskor och dalkullor har jag aldrig sett. Hela deras liv var en ärlig, glad, förnöjsam strävan för hem och familj. Ibland var deras värv ett otacksamt och till synes hopplöst slit och släp, men sällan brast deras glada mod, förtröstan och goda humör. Kärnkvinno voro de, i rikt mått begåvade med den nu för tiden ständigt efterlysta kvinnlighetens alla mest prisvärda dygder. Men jag minns aldrig att jag såg dem utan snuggan i mun!

Med sjumilasteg
går Ahlgrens
Skinn- & Läderbalsam
NOBLESS
i telen

MARIE ANTOINETTES DOTTER

”BOURBONERNAS ENDA KARL”

FERSENS DAGBOK BERÄTTAR OM KUNGAÄTTLINGEN SOM
VUXIT UPP UNDER REVOLUTIONENS
BLODIGA TRAGEDI.

Marie-Thérèse. Efter oljemålning av Wertmüller.

Marie Thérèse. Efter miniatyrmålning.

Fersens dagbok utgiven av Alma Söderhjelm har utkommit i en andra del. Avsedd först och främst för den historiska forskaren har den nya volymen stort intresse även för lekmannen. Så är t. ex. förhållandet med skildringen av prinsessan Marie-Thérèse, den enda av Ludvig XVI:s och Marie Antoinettes barn som överlevde revolutionens hemska drama. Vi tillåta oss göra några utdrag i framställningen om den unga furstinnan.

NÄR MARIE-THÉRÈSE VAR 9 ÅR gammal, började det politiska bråket, och när hon fyllt 11, fick hon vara med om den dystra flyktnatt, då hon tillsammans med sin lille bror väcktes och kläddes på och vid sin guvernants hand fick lov att leta sig genom gallerier och borggårdar ut i det varma juni-mörkret och, storgåtande av greve Fersen bars in i den väntande vagnen, ett minne, som tyckes ha gjort ett outplånligt intryck på henne. Sedan var hennes liv endast en fångenskap, som blev allt tommare och mörkare med åren. En efter en hade hennes närmaste anförvanter slitits ur hennes armar, tills hon slutligen blivit ensam, skild från sin bror, av vilken hon från rummet inunder då och då hörde ett buller eller en svag ringning, som tydde på att han låg ensam och hjälplös, utan att hon hade någon möjlighet att kommunicera med honom. Medan den lille dauphin, som enligt sin systers vittnesbörd var till naturen lat och saknade sinne för ordning, försjönk i djupaste slöhet mitt i all den smuts och orenlighet, som omgav honom, drevs hon av sin religiösa läggning och även sin stolthet till självförsvår och karaktärsstyrka. Hennes kvinnliga instinkt, medfödda prudentlighet och ordningssinne hjälpte henne att upprätthålla snygghet och renlighet i den mån omständigheterna det medgävo. Hon städade sitt rum, bar ut sopor och avfall, tog emot matransonerna, som stukkos till henne genom en lucka i väggen.

Men medan hennes dagar förgingo med bön och grubbel, spunnos tusen legender om hennes huvud. De mest fantastiska rykten utspredos om henne, ett bland dem var, att hon skulle bli fri, emedan ingen mindre än Robespierre hade tankar på att genom ett giftermål med henne öka glansen av sin egen makt.

Lyckligare än sin broder som under de tre årens fängelsetid blev på det mest fasaväckande sätt ihjälpinad undgick Marie-Thérèse det hemska öde som drabbade flertalet av terrorns offer och sedan brodern dött och skräckväldet upphört blev hon äntligen frigiven. Hennes fångelsevistelse i Tempeltornet blev till börja med mycket mildrad och hon fick mottaga besök. En beskrivning av dessa intresserar oss speciellt, emedan den gjorts av en svensk, bankiren Nils von Jacobsson som samtalat med en person som tid efter annan hade rätt att i Tempeltornet höra sig för om *Madame's* — hon kallades allmänt så — befinnande. Han berättade att prinsessan tog

emot honom med mycken reservation, artighet och värdighet, just precis så, som hon tog emot honom fordom i Versailles, där hon redan sett honom. Hon svarade bara vad som var oundgängligt. Hon var klädd efter sista modet, i vitt, till och med väl och elegant. Min sagesman sade mig, att hon liknade mer avlidne konungen än sin mor, att hon läser mycket, att hennes våning, som består av flera rum, är välmöblerad, och att han såg på kaminerna och kommoderna vackra och till och med dyrbara föremål, som konventet låtit giva henne och vilka förut tillhört hennes föräldrar. Hennes betjäning består av två kammarjungfrur, en betjänt, en kock och en kökspojke. Hon spatserar i den lilla trädgården, som hör till tornet, får emot taga tidningar och böcker så mycket hon önskar, och sedan någon tid tillbaka även lärare, åtminstone har hon fått tillstånd att göra det, såvida hon själv vill det. Jag glöm-

mer bort det viktigaste: hon är mycket vacker, synnerligen elegant och brunett, har en vacker hy, med undantag av att hon vid munnen på högra sidan har något som liknar en revorm.

Men i annan skildring heter det:

Madame satt i en länsstol under ett fönster, som var försett med oerhört tjocka galler och som befann sig flera fot över hennes huvud, det var det enda som upplyste rummet. *Madame* bar en klänning av enfärgat grått bomullstyg och föreföll att krypa in i sig själv, som hade hon ej varit tillräckligt klädd för att kunna skydda sig för kylan. Hon bar en hatt, som är omöjlig att beskriva, men som föreföll mig mycket sliten, liksom också hennes skor. *Madame* var sysselsatt med att sticka, hennes händer föreföllo att vara uppsvällda av kölden och till följd därav violetta, fingrarna voro tjocka av kylknölar. *Madame* vände en smula på huvudet vid mitt inträde, som tycktes inge henne någon oro. Jag var också för Hennes Kungl. Höghet en helt ny uppenbarelse, och mitt uppträdande måste givetvis oro henne en smula. Var det ännu något nytt, som skulle hända? En ny olycka, en ny sorg?

Underhandlingarna om Marie-Thérèses frigivande drogo mycket långt ut på tiden. Först sjutton månader efter våldsregimens och Robespierres störtande blev prinsessan äntligen frigiven, utväxlad mot en del franska fångar och överlämnad till Österrike. Hon frigavs natten mellan den 18 och 19 december 1795. Trots den sena timmen hade mycket folk samlats som betygade henne sin kärlek och sin vördnad. Kejsarens av Österrike minister som sänts dit för att mottaga henne beskriver prinsessan så:

När man hörde henne tala och såg hennes hållning och sätt, skulle man sagt, att det var en gudomlighet nedstigen från himmeln, faktiskt är hon det vackraste tänkbara, hon är lika växt och har alldeles samma drag, fastän mycket förskönade, som sin mor, en upphöjd ande, en tillgänglighet och ett behag, som göra att hon kommer att dyrkas av hela världen.

Men de som hoppats att fängelsetiden var slut för den 17-åriga prinsessan misstog sig. I själva verket blev vistelsen i Wien dit hon nu fördes bara en halvfångenskap som i många avseenden kunde kännas lika tung att bära som den verkliga. Kejsar Frans II lär ha yttrat: "Hon kommer inte att kosta

(Forts. sid. 217.)

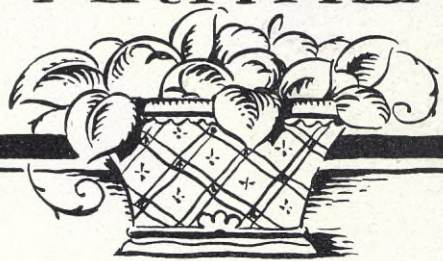
Grevinnan Carin Cronhielm, född Trolle, maka till ryttmästaren, greve Axel Cronhielm. (Foto: Jensen.)

BAKA MED
EKSTROMS JÄSTMJÖL

FRIDA STÉENHOFFS JUBILEUMS-ARTIKLAR

EN GANG VID ETT SAMMANTRÄFFANDE med en rösträttskvinna, som talat med honom om det kvinnliga inflytandet på politiken, yttrade Brandes, att hon måtte ej ha riktigt klart för sig, vad genomsnittskvinnan bestod av. Han hade sagt de hädiska orden i vänligt skämtsamt ton, men hon undrade, om han i sin själ var kvinnovän eller ej.

En författares verkliga jag skall man söka i hans verk. Läsaren behöver ej länge fördjupa sig i den Brandeska litteraturen för att finna, att författaren ej är i vanlig mening demokrat. Han ser ned på mängden. Mänsklighetens stora massa är i hans ögon ej blott materialistisk utan också ond, ett släkte, som omöjligt kan ingiva kärlek och sympati. Ändå är det för detta motbudande människosläkte, som Brandes offrat sitt liv, blivit Danmarks mest hatade man och en humanitetens martyr. Av lidelsefull medkänsla, ej av intellektuellt rättshaveri, har han tagit sig an de förtryckta folken i deras nöd. Om där finns en inkonsekvens mellan känsla och tanke, är den till känslans förmån. För övrigt torde det vara den enda inkonsekvensen i en livsgärning, vars rätlinjighet väl kan kallas klassisk.

Brandes skeptiska syn på genomsnittskvinnan betyder, att han ej känner sig tala till mängden utan till fåtalet. För genomsnittsmannens politiska omdöme är hans förtroende knappast större. Emellertid upptäcker läsaren snart nog i Brandes skrifter, att han måste vara kvinnovän genom själva logiken i sin livsåskådning. Där finns lika litet plats för kvinnofientlighet som för mot-sägelser.

Den egenskap, som Brandes såsom man sätter högst hos kvinnan, är hennes förmåga av innerlig hängivenhet. Som samhällsmedlem värderar han mest, att hon kan samla sig om ett förnuftigt arbete. Båda kraven äro hedrande och en väns krav.

På ett gripande sätt tar han kvinnors parti i andra delen av Huvudströmningarna, där han säger: »Många betydliga män ha förgäves sökt få de kvinnor, de älskade, till att dela deras intressen. Men jag vet ingen värre anklagelse mot begåvade män, och känner inget tydligare tecken på deras svaghet, än det, att de långt ifrån att höja de kvinnor, som hängivit sig till dem och följt dem, ha dragit dem nedåt, ha berövat dem deras högsta intressen och bästa sympatier och givit dem små och småaktiga i utbyte. Denna anklagelse träffar och må träffa romantikerna. De ha behandlat de stora kvinnor, goda gudar skänkte dem som de stora idéer, de mottog i arv, de ha berövat dem den stora fri-

Georg Brandes och kvinnorna.

Av

FRIDA STÉENHOFF.

Ett av Nordens stora namn som lyst över världen tillhör nu historien därmed att Georg Brandes avlidit. Hur Brandes värdesatt kvinnan visas här i en sammanfattande översikt över denna del av den danska författarens verksamhet.

sinnade, sociala och politiska prägeln och gjort dem först romantiska och litterära, så ångerfulla och så katolska.»

I enlighet med Brandes ideal, att den moderna anden skall hoppa över medeltiden med dess vidskepelse och förstenade dogmer för att direkt knyta an till antiken, redogör han inspirerat för Corinne, frude Staëls hjältinna, i Huvudströmningars första del, Emigrantlitteraturen. Corinne är förebildskvinnan, den fullkomligt frigjorda, stolta och ädla »grekinnan», igenkännlig för alla andens hellener, om också en värld av barbari skulle skilja henne från hennes rätta Hellas.

Den diktare, som Brandes känner sig mest i samklang med är Shelley. Att vara själsfrände med Shelley är i och för sig ett bevis på den mest välvilliga stämning mot kvinnosläktet.

Emellertid — många skandinaviska kvinnor fingo en annan tanke genom den säregna diskussion, som uppstod på 80-talet angående förhållandet mellan man och kvinna. Brandes har oförändrat under hela sin litterära bana haft samma uppfattning här om. Den kan kanske få koncentreras i dessa ord: Kärleken hör till naturvetenskapen, ej till teologien. Därmed är han föregångare till Freud, fast han, till skillnad från psykoanalytikerna, även tar ämnet socialt. Brandes är lika mycket social reformator som individualist. Hans ogillande av den tyska romantiken bottenar i förbräelsen, att deras frihetsstrid icke för någonstans, utan dásar bort i drömmier, som sakna sociala mål.

Det anmärkningsvärda inträffade, att juden Brandes kämpade med Luther som vapen och att hans protestantiska motståndare ryckte tillbaka ända till S:t Augustinus och dylika, vilkas sedliga program var att i kvinnan se helvete's port. Samma fasa för sinnligheten, som besjälade de första

patriarkerna inför senantikens sexuella förfall, grep 80-talets Danmark inför den Brandeska livsåskådningen.

Han blev en isolerad man. Samtidigt växte hans rykte. Ju mer man sökte officiellt förringa honom, dess mer betydde i själva verket varje hans ord. Hans på en gång lysande och hårda öde berodde på att han var en »seende», som uttalade vad han såg. Leonardo da Vinci var också en seende, men han teg med det som var farligt. Hans biografier ha bekantgjort anteckningar, fulla av spegelskrift och chiffer, där han ger glimtar sådana som: »Solen rör sig icke. — I din lära måste du påvisa, att jorden är en stjärna liksom månen.» Det var 50 år före Kopernikus. Leonardo skrev, att han aktade sig »...då det ju ej är tillåtet att säga sanningen.» Han slösade sitt snille på andra vägar. Den obetydliga byn Vinci fick odödlighet för att den fött Leonardo. Köpenhamn och Danmark ha fått något av det oförgätliga kulturskimmer, som färgar Aten och Grekland, därför att ett snillefrö, som fick namnet Georg Morris Cohn Brandes, där kom i dagen den 4 februari 1842.

Hur skulle kvinnorna i detta nu ha det ställt, om alla män alltid varit försiktiga med sanningen? Alla ha lika mycket rätt därtill som Leonardo. Spegelskrift och chiffer är inget brott.

Sanningen är en prinsessa, som oavbrutet hotas av den hemska draken vanetänkandet. Man skulle göra genomsnittskvinnan bra orätt, om man ej trodde, att hon, mitt under vardagslivets strävan, kunde förnimma i hjärtats hemligaste rum en gyllene ljusstråle, en dallrande våg av beundran för de hjältar, som ge sig i strid med draken, därför att deras själ inte får någon ro för prinsessans öde.

Brandes har segrat, men hans seger har fordrat utomordentliga krafter. Och själva hans styrka inger fruktan. En allvarlig dam träffade nyligen förutnämnda rösträttskvinna och bekände: »Jag är rädd för Brandes. Han kan beröva mig min tro.» — »I bibeln finns också en farlig författare», erinrades då. »Predikaren säger, att allt är fåfängligheters fåfänglighet. Således även tron? Hur vågar ni läsa bibeln?»

Brandes har mer än en gång liknats vid upprorsanden, ljusbringaren Lucifer. Religionerna äro för honom system, som efterträda varandra, tävlande och famlande i dunkel. Men har han icke den överreligion, som varar från historiens morgon till den sista solnedgången — sanningens och rättfärdighetens?

FRIDA STÉENHOFF.

Pom-Pom ?

Pom-Pom benämnes CAP:s omtyckta, med de bästa utländska chokladmärken tävlande, Palmersy- och Myölk-choklader i småbitar, förpackade i askar om 80 gr. till 50 öre, å 170 gr. till 1 kr. Begär ej endast ofyllt choklad utan Pom-Pom, röd eller blå i CAP originalaskar. — Ej dyrare än i lös vikt.

E V A S SKÖNASTE PRYDNAD

FRISYRER FRÅN FÖRRA ÅRHUNDRADET.

En rundligt tilltagen frisy, buren av Märtha von Platen, f. Sparre, på 1870-talet.

Lockars böljande svall på en Stockholmsdam, mitten av 1800-talet.

En elegant festfrisy från 1870-talet.

Någoting à la neger späda vi i denna vardagsfrisy från 1875.

Lilla Grabow, operasångerska och sedermera grevinnan Mathilda Taube, i sin ungdoms vår.

V Å R A S M Å G A L E N S K A P E R

N Å G R A B E K Ä N N E L S E R .

En lugnande diagnos ger d:r Ada Nilsson:

— DEN DÄR LILLA GALENSKAPEN ÄR visst inte fru von Kræmers privata. Den är så vanlig att den t. o. m. har ett eget fint namn, den heter sobi de doute. Lite var ha vi väl någon "malgömma" i en eller annan form, som vi fasa för. Vad mig själv beträffar går jag ibland och lider veckors och månaders kval för ett brev, som måste skrivas och som är skrivet på 10 minuter då man en gång kommer sig för.

Som sagt det där är nog mer eller mindre allas vår lilla galenskap. Men det är ingenting farligt!

Gå ut och gå — officerens och idrottsentusiastens råd.

Idrottsentusiasterna kapten Ernst Killander kommer med ett gott råd:

För mig såväl som för andra människor inträffar det ofta nog att jag ställes inför något som förefaller obehagligt, olustigt, rent av omöjligt att ta i tu med. Jag vet emellertid ett behagligt sätt att övervinna olustkänslan och kan det rädda några skinn — jag tänker nu bara på Vera von Kræmers fårhudar — så skall jag gärna lära ut det. Det är idrott, gärna i dess enklaste form som promenad helst i terräng. Efter en lång, lagom ansträngande promenad försäkras jag att det går som en dans att skriva det där brevet som man suggererat sig till att

Vera von Kræmer berättade i ett föregående nummer om "sin privata galenskap". Ämnet har intresserat många och Idun har även vänt sig till några personer, som berättat att de med kåsösen dela galenskapen att outgrundligt och omotiverat sky det enklaste besvär i vissa ting.

känna förlamande motvilja mot. Eller, om man är husfru, att vädra sitt pälsverk och hämta hem sin kemiska tvätt!

Gör tulipanros!

Galenskap är lättja, säger kompositörens maka fru Helga Stenhammar:

Vem har inte någon gång haft ett "malskåp" som man gått och varit rädd för, rent av hypnotiserat sig till skräck för, haft mardrömmar av? Alltid eller oftast gäller det bagateller som vore klarade på en

Läs i medföljande bilaga Iduns födelstdagsartiklar, Handarbete och Händig, Damernas diskussionsklubb samt Idunklubbarnas nästa program.

liten stund. Det är en slags lättja rätt och slätt. Tänk så mycket lugnare, lättare till sinnes och "bättre människa" man skulle känna sig, om man alltid komme sig för att bums med det samma hugga huvudet av varje struntsak. Men gör tulipanros!

Författarinnan Sigrid Stjernsvärd filosoferar sålunda:

— Alla normala människor ha någon liten galenskap! I samma ögonblick någon känner sig ofelbar, fullkomlig, bristfri är han inte längre normal.

En originell hobby är kanske också en galenskap...

Schackspelet är också en galenskap, tror fröken Katharina Beskow:

Denna abnormala oföretagsamhet som hindrar en från att utträta det enklaste och lättaste göromål, har enligt min tro, sin grund i rent kroppslig trötthet, medveten eller omedveten. Det finns ju så många andra slag av trötthet än just den som kräver sömn efter en ansträngning. Så denna mycket vanliga känsla av oförmåga räknar jag inte som galenskap. Men ho vet om inte min starka och okuvliga kärlek och lust till schackspel är en abnormitet! Mina medsystrar spela nämligen sällan schack, vår schackklubb har bara 35 medlemmar medan schacksällskapen för herrar räknas sina ett par tusental. Sådant måste ju tyda på att det är något galet fatt med en kvinna som är schackentusiast!

Efter Sjukdom

Ökas krafterna snabbt med järnmedicinen IDOZAN. Förordas av läkare.

Fås å alla apotek. — Begär originalflaska å kr 3.50.
IDOZAN A **IDOZAN B** **KINA-IDOZAN**
 svagt avförande. ej avförande. särskilt stärkande.

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid
A.-B. NYA BLÅ HAND
 Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.
 BUTIKER: Hölländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlgatan 7.
 Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2. Tel. Sö. 334 39;
 Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Wålhjält, Skolvägen, Älfsjö.

M I D D A G Å L A M I K A D O N

FAMILJEBJUDNINGEN SKALL VARA PERSONLIG. TREVLIGA, PRAKTISKA UPPSLAG.

Kära Ulrika.

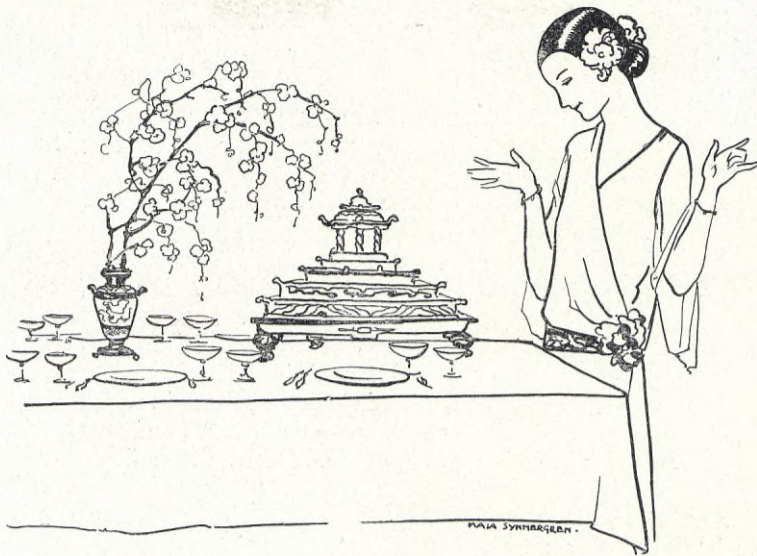
— — — vad jag tänker och tycker om familjebjudningar i allmänhet? Ja, det beror naturligtvis på hur de äro, framförallt på hurudant värdfolket är. Jag har varit på dyrbara middagar och haft roligt, och jag har varit på de enklaste tillställningar och haft lika roligt. Jag var för några år sedan i en stor fin stad på en stor fin bjudning och hade alldeles otroligt tråkigt. Fruarna voro rent obeskrivligt »frumaliga» och herrarna tarvligt skrälliga. Att jag betraktades som ett litet småstadshöns visade damerna mycket ogenerat, och jag gitte inte ens att kackla emot det allra minsta. Inte mer än en gång, när frågan, om det ej var bra instängt och tomt att bo i en småstad, för sjunde gången riktades till mig, med den ändringen, om det inte blev »i n s k r ä n k t» och tomt etc. Då upplät jag, Karin Magdalena, saktmodigt och troskyldigt min näbb: »Nej då, vi ha en klubb, i vilken medlemmarna gå på huvudet en timme varje dag, det är ett utmärkt medel mot inskränkthet och tomhet — och nu skall en medlem resa omkring och hålla föredrag om detta på platser, där vi tror att det behövs — i nästa vecka ämnar hon sig hit.» Tystnad. Det där var på en fin bjudning, men jag har varit med om dålig andlig spis på enkla bjudningar också.

Alltså. Det är inte endast de yttre omständigheterna, det är inte bara vad man materiellt bjuder gästerna, som gör en god familjebjudning. Det är lika mycket, om ej mer, hjärtevärm och takten — det är viljan att för ett par timmar liva upp varandra och att se det bästa hos varandra och att själv visa det bästa.

En familjebjudning även i enklaste form skall vara en fest. Det skall vara en vila (naturligtvis blir det inte precis någon vila för värdfolket) från vardagslivets små och stora bestyr. Den skall ge något av samhörighet och värmande vänlighet. Men det är inte blott värd och värdinna som ha plikter i det fallet. Även gästerna ha det. Antar jag en bjudning så skall jag inte släpa med mig mina privata förargelseklippor, som för en del äro legio, inte sitta och fundera ut, om jag inte möjligen borde hedrats med en finare plats, och med en förnämre eller trevligare bordsgranne. Jag bör försöka tro, att värdfolket gjort sitt bästa för att de helst skulle hava velat giva var och en den förnämligaste hedersplatsen.

Vad de yttre anordningarna beträffar så bero, eller böra dessa bero på vars och ens smak, råd och lägenhet. Att ha bjudningar, om man ej har råd därtill är mer än förkastligt (talet om detta fordrar ett kapitel för sig).

För dig, min vän, och alla andra med dig, som bo i en stor

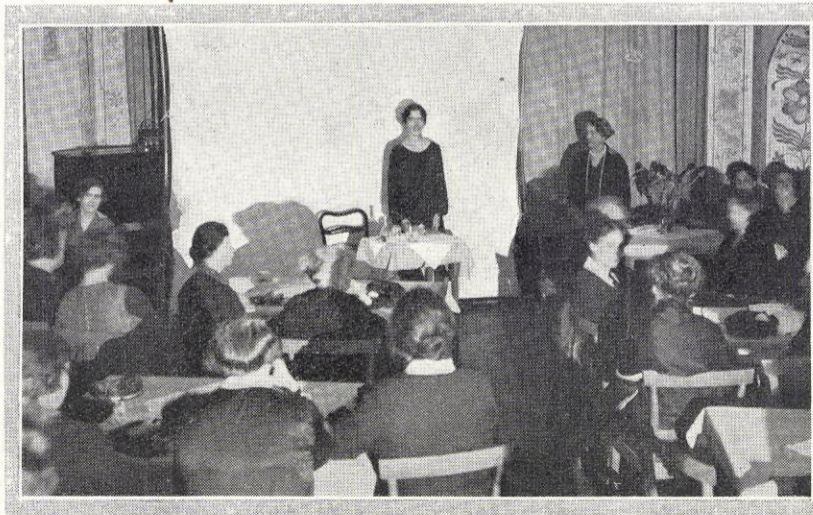
A la Mikadon.

Karin Magdalenas brev om familjebjudningar som bidrag till Iduns månadstävlan vittnar om gott humör och ger en del trevliga uppslag, varför vi publicera den i vissa utdrag. I nästa n:r meddelas avgörandet i tävlan.

stad, där det finns tusen och en ting som kan ge en uppiggande idé, eller där det finns blommor i alla regnbågens färger, bör det ej vara svårt att ge åtminstone »utvärtes» fest och glans åt en bjudning. Hos alla, som bo litet mer vid sidan om vägen — där man en tid av året är hänvisad till röda tulpaner och då uteslutande röda, en annan tid till gredelina krysanthemum och då endast gredelina, blir det ju litet enformigt, om vi inte skulle hjälpa upp det med litet taget ur vår egen fantasi fatabur.

Matsedelsförslag till lunch för herrar, för damer och för blandat (förlåt) sällskap, för tejudningar och middagar regnar över oss i alla tidningar.

»Vad kan ni tala om på edra bjudningar, ni, som inte ha några premiärer, inte några mannekänguppvisningar, ingen dans på Rosenbad etc.»? — Vi ha väl böcker, tidningar, resor, sociala spörsmål. Var och en av oss (och det bör alla) ha någon skyddsling bland stadens fattiga, sjuka och

Grevinnan Elsa Bernadotte höll vid senaste sammankomst föredrag i Idunklubben om K. F. U. K:s arbete i Kina. En bild från klubbkvällen med grevinnan Bernadotte i talarstolen — om föredraget och nästa program läs i medföljande bilaga.

blinda, vilket ger oss en hel del både allvarliga och lustiga erfarenheter att tala om med varandra. Många, många gånger ha praktiska, nyttiga och glädjande hjälpanordningar haft sin upprinnelse på en av våra familjebjudningar. Men vi tala inte alltid socialt. Nej då! Vi ä' väl kvinnor? Vi ha också våra små filmhjältar, nya moder, shinglat, bobbat eller långt, vi ha våra resplaner. Huvudsaken är att värdinnan lotsar samtalet så, om det är behövt, att framförallt inte nästans fel och brister synas för noga i sömmarna och att inte någon får dominera på de andras bekostnad.

Man bör försöka att få alla att känna att de räknas med.

Och nu min nådiga, kanske det roar dig att höra hur jag, som, mycket på grund av yttre omständigheter, har ett stort umgänge, vid våra bjudningar försöker åstadkomma litet variation på sidan av de röda tulpanerna och de gredelina krysanthemum. Naturligtvis endast en liten axplockning.

Alltså, först försöker jag få tag i en sammanhållande idé till grund för middagen och bygger liksom på denna. T. ex. Lars Erik och jag måste en gång ha en middag på en s. k. historisk dag — den 6 nov. — naturligtvis gjordes middagen så »historisk» som möjligt. Fosterländsk dekoration. Dubbla rader flaggstänger (strumpstickor nedstuckna i råa potatisskivor, dessa senare dolda av sitt creppapper och friskt grönt, i toppen på varje flaggstång en liten vippta grönt. Tror att jag hade små enriskvistar rätt och slätt. Mellan stängerna girlander av smala blåa och gula sidenband. Vid slutändarna små standar. På placeringskorten ritade jag medeltidsriddare — inte för vackra — till damerna och sköna stolts jungfrur till herrarna. Våra gästers titlar och namn ändrades i stil därmed.

Med placeringskorten kan man ju alltid på ett trevligt sätt få in något, som skiljer den ena bjudningen från den andra. Men då skall man inte bara »som alla andra» använda det bekväma sättet att t. ex. vid en gåsmiddag, ställa upp en rad köpta pappersgäss. Jag hade också en gång i mitt hjärtas oskuld gjort i ordning en rad placeringsgäss, då jag tyckte att det såg tråkigt ut. Nackade gässen och klistrade istället dit ur tidningar urklippta huvud av Per Albin, Värner, Kilbom och alla möjliga andra trevliga riksdagsgubbar, det kanske var fult gjort, men det blev verkligen förfärligt trevliga och roliga gäss! — I regel bör man dock »kanske» inte vara elak.

En gång skulle vi ha en riktigt fin middag. Gästerna voro redan bjudna. Då fick jag höra om en stackare, som behövde besöka en specialist, det fattades

(Forts. sid. 216.)

Frukostbröd

300 gr. sammalet vetemjöl
250 " fint
4 teskedar Tomtens Bakpulver
2 " socker
1 1/2 tesked salt
1 1/2 matsked smör
3 3/4 dl. mjölk

BEREDNING: Mjöl, Tomtens Bakpulver, socker och salt blandas. Knåda in smöret i den torra blandningen. Rör i mjölen hastigt och arbetar massan till en smidig deg. Dela denna i fyra delar och forma varje del till en rund 1 cm. tjock kaka, som skäras i fyra delar korsvis. Grädda genast i varm ugn.

S O L - O C H V Å R M A N N E N

D E N A L L R A I N N E R S T A D R Ö M M E N .

OM EN SVARTMUSKIG OSOIGNERAD karl med tättsittande små ögon kommer till en och ber att man skall ta ut ur sparbanksboken för att bispringa honom med ett litet lån för en alldeles säker affär, därför att han själv råkat . . . ja, vi kunna litanian från dagspressen, då drar man sig. Men om en blåögd, blond och fräsch karl kommer och ser en rakt i ögonen och gärna skämtar litet och så är litet ideell, musikalisk, litet målare och o! litet sångare, då får han pengarna. En sol och värman och en de ideella intressenas man ser alltid trevlig ut och är en älskvärd och gladlynt typ. Och han får som sagt pengar. Och kvinnor skriva sina namn, de kunna gå in i banken med honom och skriva sitt namn, hon tror att han sätter in pengar, som han lånat och han tar i stället ut, mitt för hennes ögon. När hon kommer hem, tittar hon i boken och ser då, att han tagit ut av hennes hopsparede pengar, glad och trevlig i sin sista stund. Hon säger till honom: "Vad menas med det här?" Han talar och förklarar — och under ordströmmen sätter han henne på en bänk och får boken igen och tar ut allt vad som finns kvar, och så är han borta. Även om han kommer i fängelse, vilket han sällan gör, så är han glad och trevlig då med. Ja, hur ska han inte mysa därinne vid tanken på allt vad han kan!

Nu vill jag påstå, att det inte egentligen är någon tjusning, som har med kärlek att göra, som får kvinnan att lämna ifrån sig boken och till och med följa med i banken, när hon blir bestulen. Det är något annat. Det är hennes nedärvda hunger efter att ha ett stöd. Att slippa reda sig själv. Att få lita på en människa och lassa över på den saker, som hon alltid finner tråkiga, oroande, svåra att lära sig.

Reflektioner kring ett aktuellt ämne ger oss författarinnan denna vecka.

En smula lättja är det, som blir så hårt straffat.

Alla självförsörjande, ja, den erfarna och duktiga handelsidkarskan, den kloka kvinnliga läkaren, den prydliga, respektingivande kasörskan i banken, den cigarrettrökande journalisten med sin vana vid manliga kamrater — alla ha de innerst en trötthet vid att alltid kunna reda sig själva. Deras dröm är inte barn, barn kunna de få, egna eller andras övergivna, inte hem, hem kunna de bygga åt sig, inte män, män finns att få. Deras dröm är att bli omhändertagna.

Det blir de inte, det blir man aldrig. Det kommer alltid en punkt, då man är tvungen att tänka själv, att se själv. Hon som satt i banken, en bit ifrån, medan den ideella karlen stod vid disken och roffade ännu mera, hon ville inte se. Hon kände oro, men hon ville inte vidgå det. Annars hade hon stått bredvid och tagit boken och sagt: "Får jag se nu, om det stämmer?" Hon hade varit tvungen att räkna, att tänka, att ta på sig ett obehag, ett ansvar — det kom ändå, när det var för sent. Men inte av hennes fria vilja.

De flesta kvinnor avsky affärer. Själv har jag avskytt dem så, att jag än i dag inte kan förmå mig att säga "procent". Om jag kan slippa, säger jag inte "femprocentig vätesperoxid". Jag har sprungit som ett spektakel i banker med växlar, som jag måst omsätta och det av egna pengar och herrarna ha stuckit ut sina huvuden ur luckorna och skakat på huvudena och jag har mycket väl förstått att de tänkte: "Hur kan det arma fåret förtjäna

så pass att det räcker till omsättning, så dum som hon är."

Jag ville inte kunna något av detta vidriga, som heter affärer. Först för ett par år sedan gick det upp ett ljus: endossera kommer av det franska dos — ryggen, baksidan. Att jag kunde tänka så pass var märkvärdigt — det gällde ju affärer, det värsta, det tråkigaste som finns. Det blev lärpengar, det, må tro. Men det hjälper inte. Affärer, pengar, papper är för de flesta kvinnor något, som de blunda för, liksom de blunda, när de skola fyra av en revolver. Skjuta med revolver förekommer sällan — det är hemskt roligt, förresten — men affärer, pengar, papper . . . och vad kvinnor innerst inte vilja tro, det är att män äro obarmhertiga.

Kvinnor envisas att tro, att de höra till en skyddad kast. Ingenting av vad de sett av t. ex. förhållandena på våra gator, av vad de sett av utslitna hjälphustrur, övergivna barnamödrar, äktenskap, där hustrun, blott för att hon varit hustru, varit nätt och jämt tolererad, systrar, som behandlats skoningslöst av sina bröder, småflickor, på vilka småpojkar kasta sten — ingenting av detta får dem att på allvar inse att det icke är meningen att de skola ha det bättre än de, som plåga dem.

Vi äro människor allesammans, det är hela saken. Ingen har privilegier. Till och med barn ha det svårt på sin väg att bli fullvuxna. Att bli fullvuxen är kanske inte fullt så tråkigt som man tror. Man fordrar av män, att de skola se världen i ansiktet. Kvinnorna borde sätta sig in i den tanken, de med. Men jag tror aldrig att den tiden kommer, då inte de flesta av dem blunda, trots allt, och envist vända bort huvudet från världen.

VERA v. KRÆMER.

Det senaste i regn.

Eleganta parisernyheter.

Regnkappan har länge varit ett modets styvbarn, antingen löjligt och opraktiskt elegant eller också onödigt grådaskig. Men den sportchic, som präglar det senaste årets modeskapelser, har nu även nått regnkappan. Se på bredvidstående modeller, senaste creationer från Paris, äro de icke ganska förtjusande? Eleganta, men ändå korrekta och framför allt lämpliga för storstadsbruk. På landet och resor behövs nog bastantare don. Först i raden se vi en mörkgrön impregnerad sidenkappa med sammetsläar och impregnerat sidenfoder i batikmönster och sedan en mörkbrun impregnerad sidenkappa med ormskinnslag — orm, leopard, krokodil och dylika fläckiga skinn äro det senaste Parisskriet i garneringsväg! Sist en mörkblå sidenkappa med effektfull vit garnering.

Flossamattor, Gardiner, Möbeltyger

Slitstarka, färgäkta, vackra,
Konstfliten, G:la Högskolan, Göteborg.

D A M B I N D A N R E C T A

Billig, bekväm, hygienisk och tillförlitlig.
Tillverkad av kemiskt rena produkter.

FÖRSÄLJES I VARJE SJUKVÅRDS-
OCH DROGAFFÄR SAMT Å APOTEKEN

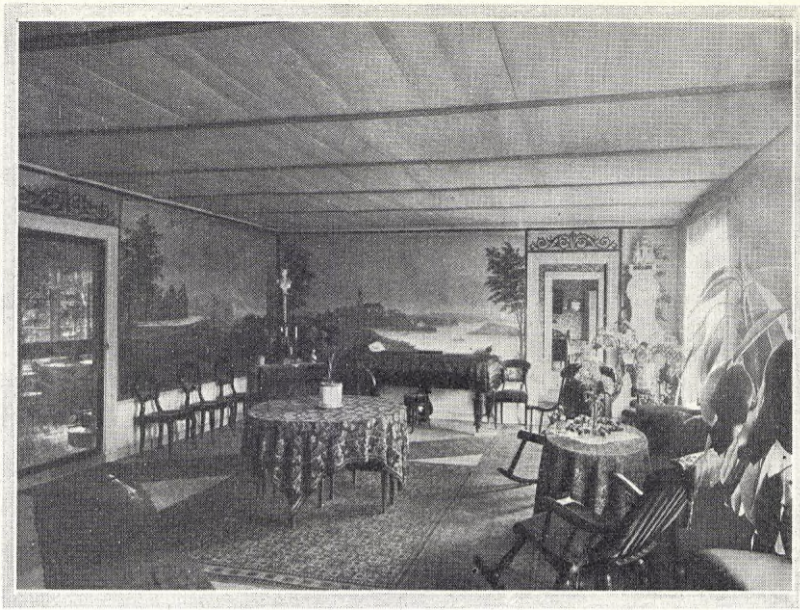

Obs! Recta är den enda binda som eiter användandet kan bortspolas.

HANDELS-AKTIEBOL. ZELLSTOFF
KYRKOGATAN 4 — GÖTEBORG

Prästgården.

Salen dekorerad med landskapsmålningar.

PRÄSTGÅRDSLIV I SÖRMLAND

MINNEN FRÅN DEN GAMLA GODA TIDEN.

HUR MÅNGA MINNEN UPPVÄCKER du ej hos mig du, min barndoms och ungdoms hem! Jag minnes dig i lördagsaftonens frid när allt var pyntat till söndagen. Trädgården, parken och gården nykrattade och jag tycker mig ännu höra helgsmålsringningen och tornsvalornas vinande flykt när de från när och fjärran återvända till sina bon under takåsen. I minnet återser jag även den vitblommande frukträdgården med den breda mittgången kantad av vårens vänaste blomma narcissen. Trygg ligger den rödmålade byggnaden på den bördiga slätten.

Rummen i prästgården äro rymliga, i synnerhet salen. Dess väggar äro skickligt dekorerade med sjö- och landskapsstycken. Dessa målningar härleda sig från en kyrkoherde som före mitten av 1800-talet var präst i församlingen och vars hustru ej kunde trivas på den torra slätten. Under sommartiden utbyttes den mot farstun vättande dörren av en med liljor och fåglar oljemålade hålduksdörr varigenom aftonsolen så vackert silade in.

Ett rörligt och arbetsamt liv fördes på denna tid i alla prästgårdar. Från tidiga våren dunkades i vävstolarna. Det var lin och ullgarn spunnet under vintern som skulle förvandlas till handduks- och lakanslärft samt ylleytyger och därtill skulle barnskaran ha nya bomullsklädnader till våren. Sedan skulle drivbänken läggas och därefter kom det stora värbaket under 14 dagars tid, slakt m. m. Så var tiden inne att börja med trädgårdsarbetet som av mor leddes så väl att prästgårdsträdgården var ett mönster för hela trakten både när det gällde odling av köksväxter, frukt och blommor. — Var mor medelpunkten och den drivande kraften i den praktiska verksamheten så var far det när det gällde det intellektuella och musiken. Lärare och fil. doktor före sitt tillträde till pastoratet var han en av dessa präster som företrädde lärdomen i sin församling.

På hans initiativ bildades en folkskola i skogstrakten och där hölls även predikan en gång i månaden. God sångare och cellist samlade far under yngre dagar omkring sig traktens musikaliska element till verkliga musikdagar. Då spelades Haydn, Mozart, Beetho-

Några vackra och även intressanta prästgårdsminnen i utdrag berättas här av en tävlingsdeltagare.

ven m. fl. och däremellan sjöngs duetter och solostycken. Redan tidigt fingo vi deltaga i duetter och trion och mängden lång vinterkväll samlades vi omkring pianot och sjöngo, sjöngo den ena sången efter den andra ända tills vattgröten eller ölosten bars in och tvingade oss att lämna tonernas värld.

Som en stor barnskara växte upp i prästgården och flera gårdar den tiden ägdes av herremän med barnrika familjer var umgänget stort och i synnerhet livligt under julen och sommaren. Under de många julkalasen roade man sig tappert både gamla och unga med dans och lekar. Den tiden kunde man även tråda dansen i en prästgård utan att väcka anstöt. Det var tradition att umgänget kom på uppvaktning nyårsdagen. Gästerna fingo då hålla tillgodo med julmaten. Nöjet var det förnämsta, man roade sig mest, åt och drack minst.

Under vackra somrar idkades uteliv i den svala parken. Där var vår arbetsplats och matsal under de höga alm- och lönnkronorna. Där samlades också konfirmanderna efter sista läsdagen för att undfägnas med kaffe och dopp. Även vid större familjefester vistades vi där och ofta klingade då sången klar och ren "i gröna valvets sal". — Blev stugan någon gång för trång lagades matsäck och så stuvades den och hela familjen in i trilla och droska och färden styrdes till någon vacker plats, en herrgård eller slott. En gång utsträcktes en sådan färd ända till Kinnekulle. Du härliga tid, då luften ej var förpestad av bensinos och inga bilar gjorde vägarna livsfarliga! —

Jag minns också många underliga och originella typer, som kommo i beröring med prästgården.

På 80-talet vandrade en avsatt pastor M. omkring till prästgårdarna på stiftet. Han uppträdde mest klädd i nattrock och var för övrigt ej vidare snygg och renlig men i högsta grad gammaldags chevaleresk. Bruka-

de gästa hemmen några dagar tills vandrarlusten åter vaknade. Han erbjöds ett hem i stiftsstaden men kunde ej förmås att stanna där utan fortsatte sitt rolösa vandrarliv tills man en dag fann honom död i ett dike. — En skolpräst av bondesläkt anställdes i annexförsamlingen men blev urmig en tid efter tillträdet. Hans vurm bestod i att han friade till höger och vänster. Han uppträdde helt plötsligt och kunde komma till prästgården sent på kvällen och bulta på den stängda porten. Han var allas vår skräck. En gång när en av systarna var sysselsatt med att koka vört i bryggerhuset kom han dit och framförde sitt vanliga ärende. För att avskräcka honom tog hon vörtskopan med orden, "om pastorn ej går sin väg slår jag hela skopan över pastorn".

Under många år sköttes brevbärningen av post-Kalle. Kalle var idiot, kunde ej tala rent men var den pålitligaste postbärare. Han gick miltals med posten tre gånger i veckan. Välkommen och gärna sedd var han alltid, han kom ju med nyheter, något, som ej vankades så ofta den tiden. Han älskade blommor och cigarrstumpar och tiggde gärna båda delarna "te du vill ge mej nära later ida"? Laterna (rosorna) satte han runt om sin gamla hatt och sedan sjöng han högljutt av glädje hela kyrkogärdet uppefter. En kall vinterdag, när han hade något ärende till prästgården, tittade han in till far med orden, "ida ska du ta på dej stora pälsen". Han kallade alla för du utom "plotinne" (prostinnan). Nu vilar post-Kalle på kyrkogården under en vit rosenbuske som sommar efter sommar strör sina blad över kullen.

Och jag ser min vita kyrka där på kyrkogården. Klädd till fest när brudpar följda av unga tärnpar vandra upp till altaret för att välsignas till sin viktiga förening, jag ser den klädd i sorgflor när en älskad död bäres fram till katafalken i koret där uppståndelseorden uppläses. Inom dina murar är frid, livets oro och jäkt är utestängt och ditt rum manar släkte efter släkte att upplyfta sina hjärtan.

Och över alla som gått bort och nu vila under kyrkogårdens gröna kullar lyser i stilla glans från fars gravvård de hoppfulla orden: Per Aspera ad Astra. — H. S.

PROVRUM

En verklig njutningsdryck får Ni av

Kobbs Zaryana Thé

(uttalas: SARJANA)

Erhålles överallt i originalförpackningar à 75 öre, Kr. 1.75, 3.50, 6.75 o. s. v.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

ADA HALLBERG.
F. Berggren, Borås. Änka
efter postmästaren C. A. E.
Hallberg.
75 år den 27 februari.

HILMA LAGERGREN.
F. Dehlén, Axvall. Måka till
godsägaren T. A. Lagergren.
75 år den 28 (29) februari.

AUGUSTA THOMSEN.
F. Thordeman, Stockholm.
Änka efter godsägaren Chris-
tian Thomsen.
75 år den 28 (29) februari.

LISEN WESTIN.
F. Nilsson, Stockholm. Måka
till professor emeritus O. E.
Westin.
75 år den 28 (29) februari.

HILDA GIERTTA.
F. Sooth, Eknäs, Munsö.
Måka till f. d. jägmästaren,
frih. Emil Giertha.
75 år den 3 mars.

ELISE BERGGREN.
F. Pettersson, Stockholm.
Änka efter målaremästaren
August Berggren.
70 år den 26 februari.

MARIA BRAG.
F. Ridderborg, Linköping.
Änka efter häradshövdingen
S. A. Brag.
70 år den 3 mars.

ANNA REUTERSKIÖLD.
F. Stenberg, Kristianstad.
Änka efter förvaltaren Casi-
mir Reuterskiöld.
65 år den 27 februari.

WILHELMINE TORNÉR-
HIELM.
F. König, Mullsjö. Måka till
f. d. hamnkaptenen J. Ad.
Tornérhielm.
65 år den 28 februari.

ELLEN SJÖSTEDT.
Fru, Råsunda. Förest. f.
Råsunda Elem.-skola. Måka
till f. d. godsäg. A. Sjöstedt.
60 år den 15 februari.

EMMY WÅHLÉN.
F. Rydin, Kungsbacka. Måka
till f. d. provinsläkaren, d:r
Es. Wåhlén.
60 år den 27 februari.

ELIN FRISELL.
F. Renström, Kohlsäter. Måka
till kaptenen Axel Frisell.
55 år den 27 februari.

SIGNE HAGLUND.
F. Knoch, Stockholm. Måka
till professor Patrik Haglund.
55 år den 2 mars.

AGNES ALFELT.
Fröken, Jönköping. Stads-
sjuksköterska i Jönköping.
50 år den 1 februari.

MAGDA WICKSTRÖM.
F. Söderström, Båstad. Måka
till bankdirektören Axel
Wickström.
50 år den 20 februari.

SIGRID SVENSSON.
F. Andersson, Stockholm.
Måka till överingenjören An-
ton Svensson.
50 år den 22 februari.

MARIA BERGMAN.
Fru, Nora. Ordf. i Dam-
komm. för Nora barnhem.
Led. av fattigv.-styr. m. m.
Måka t. dir. Karl Bergman.
50 år den 23 februari.

SIGNE RISSLER.
F. Ouchterlony, Hudiksvall.
Måka till borgmästaren Hadar
Rissler.
50 år den 27 februari.

MARY HENSCHEN.
F. Piculelli, Stockholm. Måka
till professor S. E. Henschen.
50 år den 28 februari.

INEZ LAURELL.
Med. lic., Stockholm. Prakt.
läkare. Dotter till överste-
löjtnanten P. L. Laurell.
50 år den 1 mars.

ER RULLTÅRTA blir aldrig så lätt och mjuk,
som när den bakats med Rumford bakpulver.

RUMFORD

B A R A G L Ö M S K A

AV ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

DET DIGRA ARBETET LÅG FÄRDIGT. Alla brev, personnotiser, genealogiska tabeller, släktanekdoter och dagboksutdrag, vilka samlats från skilda håll hade omsorgsfullt ordnats i kronologisk följd. Det var ett omfattande verk. Flera generationers livsöden, åsikter och intressen sammanfogades på dessa maskinskrivna ark, vilka, på överstinnan Mathilda von Zoëlls bekostnad, skulle tryckas i ett femtiotal exemplar. Flera vuxna medlemmar hade icke von Zoëlls. Hon kallade boken "en levande minnesvård över den käre Torulf". Det var översten, som dött för några år sedan, efterlämnande en rikedom, vilken förenad med Mathildes fäderneärvda, solida förmögenhet gjorde henne krösuansk.

Av en slump hade hennes f. d. skolkamrat, nu fru Lis Grunne, fått omhänder det stora släktverkets renskrivande. Själva samlandet hade anförtrots åt initierad forskare, och Mathilda hade själv livligt deltagit. Det roade henne att syssla med personalia, och att ge sitt intresse litterär etikett.

"Du får nog mera att maskinskriva", sade hon till Lis en dag. "När jag kommer hem från Grekland, skall jag ge ut mina reseminnen. Jag tänker också på ett memoarverk. Jag har verkligen något att berätta."

"Visst har du det", avgjorde Lis med glöddande kinder. Hennes hjärta, som fjädrade vid varje intryck, slog hastigt. Tänk, så mycket extra förtjänst hon skulle kunna lägga till Ernsts lön. Det skulle täppa till många hål och slå ihjäl många björnar, om hon finge knacka ner både reseminnen och memoarer.

Visserligen var det hinderligt att var förmiddag vara hemifrån flera timmar, men hon skulle få en och femtio i timmen, hade Mathilda lovat, bara hon blev färdig fortast möjligt. Den grekiska resan stod för dörren, och innan dess ville överstinnan ha första korrekturet.

Lis fingrar arbetade snabbt och säkert. Hon kände sig nog ganska ängslig vid föreställningen om att något skulle hända de tre odygds-påsarna där hemma. Husassistenten kunde inte ha ögonen på dem jämt, och de två stora, som gingo i skolan, voro inga änglar utan livliga, vilda, fast hjärtans rara ungar, som absolut gjort dumt i att skaffa sig så opraktiska föräldrar. Deras pappa var jordens älskvärdaste, flitigaste, mest försynta människa. På ritkontoret sades det om arkitekt Grunne, att han var en konstnär, som fått vingarna avslitna.

Lis var ingen konstnärnatur. Hon var just ingenting annat än en varmhjärtad, intellektuellt vaken liten varelse med ännu icke av fattigdomen urkramad sangvinism.

Och medan skrivmaskinen klappade sjöng hennes sinne förhoppningsfullt. Melodien betydde mindre än texten, vilken var en tjusad blandning av nya skor åt barnen, nya nattskjortor åt Ernst, tre, fyra gamla efterhängsna räkningar ur tiden och en dagsutflykt med matsäck till Gripsholm. Gudskelov, Ernst och hon kunde njuta i kapp med ungarna, liksom sätta ifrån sig den tunga säcken med vardagens bråte och räta på ryggen.

Kanske Mathilde rundade av summan uppåt. Hon var inte snål, inte alls. Men heller inte omtänksam. Aldrig frågade hon efter, hur Lis hade det hemma. Hon brydde sig inte det minsta om familjen Grunne. Hon gick

Den rikets oförstående av den fattiges små bekymmer är den röda tråden i denna berättelse av den aktade författarinnan.

fullständigt upp i sin egen sfär av nöjen, övriga sysselsättningar och societetsplikter.

När hon tillfälligtvis genom en bekant fått Lis Grunnes adress för maskinskrivningen, erinrade hon sig genast, att de varit klasskamrater under hela skoltiden och återknöt bekantskapen genom att prata om backfisch-årens upptåg. Hon var alltid vänlig, aldrig påtagligt hög, men markerade med vana och elegans förtrolighetens gräns.

Efter ett par månaders intensivt knackande var nu som nämnt arbetet med kommentarer, bilagor, hänvisningar och anmärkningar avslutat. Lis hade ordnat allt efter sig. Hon väntade på överstinnan, som åkt ut, men lovat

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Tackem Herren, åkallen hans namn, gören hans gärningar kunniga bland folken. Jesaja 12:4.

Tackem Herren ty han är god, ty hans nåd varar evinnerligen. Psalm 107:1.

De ropade till Herren i sin nöd och han räddade dem ur deras trångnål. Psalm 107:6.

De må tacka Herren för hans nåd och för hans under med människors barn. Psalm 107:8.

Varen uthålliga i bönen och vaken i den med tacksägelse. Kolosser br. 4:1.

Jag vill tacka dig av uppriktigt hjärta när jag får lära din rättfärdighets rötter. Psalm 119:7.

Tackem Gud i alla livets förhållanden. II Tess. br. 5:17.

*Tack o Gud för vad som varit
Tack för allt, vad Du beskär!
Tack för tiderna som varit
Tack för stunden som nu är
Tack för ljusa varma vårar
Tack för mörk och kulen höst
Tack för redan glömda tårar
Tack för friden i mitt bröst.*

I Matteus kyrka i Stockholm sammanvigdes lördagen den 22 januari tjänstemannen vid Elektr. A.-B. Siemens Schuckert *Werner Buxbaum* och fröken *Blanche Börjeson*, dotter till kontorschefen Vald. Börjeson och hans maka, född Fagerberg. (Foto: Lamm.)

komma igen snart. Hon skulle följande morgon resa till sitt lantgods några dagar och sedan till sin gifta dotter i Göteborg, därefter utrikes.

Naturligtvis hade hon alltid oerhört mycket att "stå i". Hon var inte nervös, men verksam, ehuru fladdrande upptagen av att vara en matador.

Lis gnolade på en kuplett, som de stora haft med sig från skolan. Allt utom läxorna fastnade i de oroliga lurhuvudena. Lis fann den mycket enkla kupletten obeskrivligt tillämplig på hennes livsföring:

"Jag vill,
jag vill,
men jag räcker inte till",

började den.

Som hon nu stod i det vackra rummet, omfluten av solskenet, ändrade hon förtjust den fatala tredje raden till:

Och jag har minsann räckt till!

Fascinerad av sin egen fantasi tyckte hon sig höra prasslet av stora, förnämliga sedlar, direkt komma från banken. Mathildes upp till knogen juvelprydda fingrar skulle lätt och graciöst överrätta dem. Hennes på något sätt flyktiga och snabba stämma skulle säga: "Du misstycker väl inte, om jag ger 300 jämt?" (Det skulle bli 278.) "Och så litat jag på, att du hjälper mig med mina senare manuskript."

Lis klappade skrivmaskinens blankpolerade huv. Au revoir, du bussiga Imperial, nickade hon. Så, nu kom överstinnan. Hon ropade alltid något brådsakande uppdrag till betjänten eller kammardjungfrun. Alla dörrar flögo fortare upp för henne än för andra.

"Kära Lis, du skulle inte väntat! Jag blev uppehållen, därför att det också skulle göras musik på förmiddagstéet. Klockan är redan fyra. — Ja, tack ska du ha! Det var härligt att få detta klart. Nu skickar jag det till tryckeriet med detsamma. Jag gläder mig så obeskrivligt åt att liksom kunna famna Torulfs hela släkt var gång jag bläddrar i boken. Bara nu vapnet på frampärmen blir så utsökt som jag vill ha det. Till titelbladet har jag fått ett förtjusande motiv från en äkta elsevier. Du ursäktar, att jag inte ber dig sitta och prata en stund. Men jag måste vila en halvtimme."

"Och jag skall skynda mig hem. Jag ville bara . . ."

Längre kom hon inte. Vågade inte rent ut be om pengar. Mathildas lyxmättade person utstrålade en sådan rikedomens överlägsenhet, att det föreföll omöjligt att tränga sig på. Det blev till förödmjukande tiggeri. Och det var ju alldeles säkert, att hon skulle få arvodet, fast det inte föll sig lägligt för överstinnan i dag. Lis hade tänkt sig att ta vägen om kontoret och hämta Ernst. Fortast möjligt skulle han dela hennes glädje. Nu . . . ja, nu finge de tillsammans hoppas på morgondagen, vilken för de rika var liktydig med "vid tillfälle". De hade råd att behandla tiden med flegmatisk grandezza. Hon försökte se obsvärad ut. Att hon avbrutit mitt i en räddhågad mening, hade undgått Mathilda. Hon hade ringt på trotjänaren, den outhärlige Olsson. Han skulle bära det dyrbara dokumentet till tryckeriet.

"Å, det var sant", vände hon sig till Lis,

(Forts. sid. 215.)

GUBBENS

Egen ostron-anjovis
Kalasfiskpudding
Kalasfiskbullar

Kalas sill
Kaviar
Vingasill
Matjessill

rekommenderas som marknadens finaste konservinläggningar.

Husmoderns glädje

ökas, sedan hon använt Roberts' saffransextrakt o. gelée, säser etc. i små droppflaskor à 40, 50 och 60 öre. Finnes i alla speceriaffärer.

Se till, att Ni får Roberts' guldetikett.

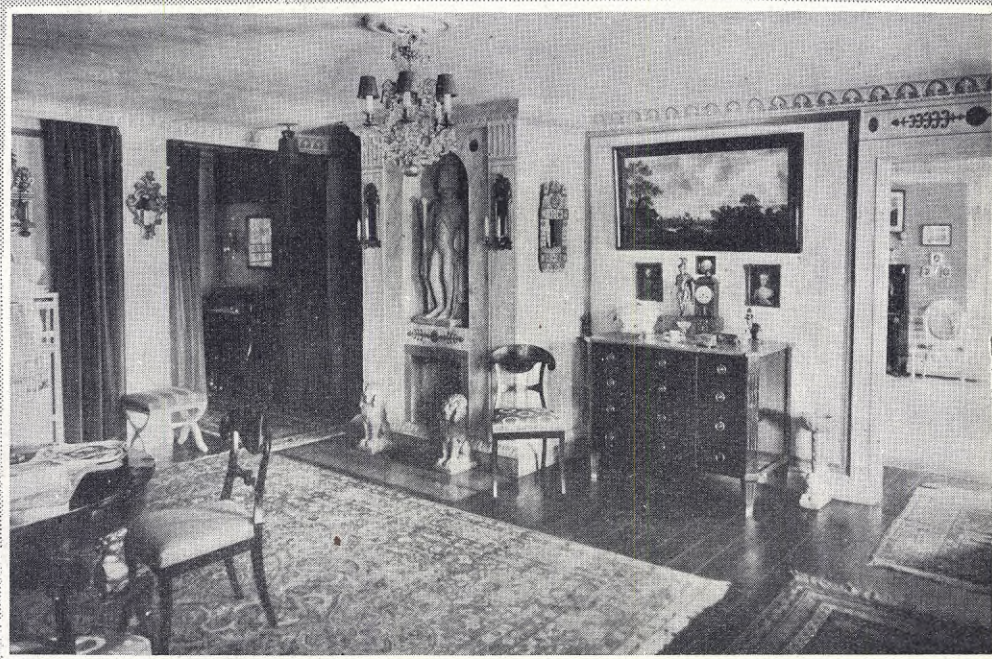
A.-B. Roberts, Örebro.

Stora Frösunda. Efter etsning av E. Ekroth.

Sovrum.

Hallen.

OM 50—60 ÅR KOMMA GAMLA Damer att berätta för en ny generation ungdom om hur de en gång i världen foro på bal till flickorna på Stora Frösunda. Det brann ett stort bål på gårdsplanen, gnistorna flögo omkring i den rimfrostiga parken och marschaller kantade vägen från grindarna fram till gården, så man kom i feststämning innan man stigit genom porten med de pampiga portklapparna och de vackra beslagen. Förresten var det ovanligt trevligt hos ungdomen på Frösunda, det fanns ingen vrå, ingen möbel under de låga, vitstrukna taken som man behövde vara pinsamt rädd om. Hela långa filen av rum i första våningen voro så härligt bebodda och alla ting och bohag så användbara. Inte ens i sovrummen var man portförbjuden, i husfruns säng t. ex. — en praktfull fransk himmelssäng, lika bred som lång — brukade man krypa upp halva dussinnet flickor och mer när man ville ha en vilopaus. Och det fanns häs-

tar och kor och riktigt lantbruk precis som på rama landet, fast Stockholm redan då gick ända fram till knutarna. . . .

För all del, vi hoppas att ännu om ett halvt århundrade Frösunda är en herrgård på landet, men det förefaller otroligt. Redan nu förefaller det otroligt, när man ett stenkast från Haga Norra grindar och kyrkogården finner sig i en herrgårdspark med ett slottslikt corps de logis; man tänker ofrivilligt "var tog sta'n vägen?"

Frösunda gods omfattade ursprungligen Frösunda by och större delen av nuvarande Haga. På 1600-talet ägdes godset av J. Oxenstierna och övergick genom arv till Braheätten. Sedan Gustaf III inköpt en del av egendomen för att lägga till Haga, flyttades manbyggnaden Brahelund 1785 dit, där nuvarande Stora Frösunda ligger, för att bereda plats för Haga slott.

Bland släkter som innehaft Frösunda mär-

kas Wijnblad, Montgomery-Cederhjelm, Celenius, Sylvan och senast Amundson, i vilken sistnämnda släkt det ännu befinner sig.

Det är chefen för flygvapnetu generalmajor Karl Amundson, som bebod huvudbyggnadens bottenvåning. Övre våningen bebos av generalens moder, överstinnan Amundson, och det är tack vare beboarnas lyckliga förmåga att med stark pietetskänsla förena sinne för praktiska nutidskrav, som Stora Frösunda så väl smälter samman gammalt och nytt till modernt storstadsmässigt lanthus och gammal krigargård. General Amundsons arbetsrum kunde lika gärna, eller ännu hellre, kallas Napoleonsrummet. Generalen är en stor beundrare av denna krigaregestalt och kejsaren är här förevidad i marmor och olja, i brons och elfeben. Det ståtligaste föremålet i samlingen är väl modellen till en Napoleon-staty utförd av Minisini och avsedd att uppställas i Campo Formio om inte kejsaren just då blivit stör-

I D Y L L I H A G A

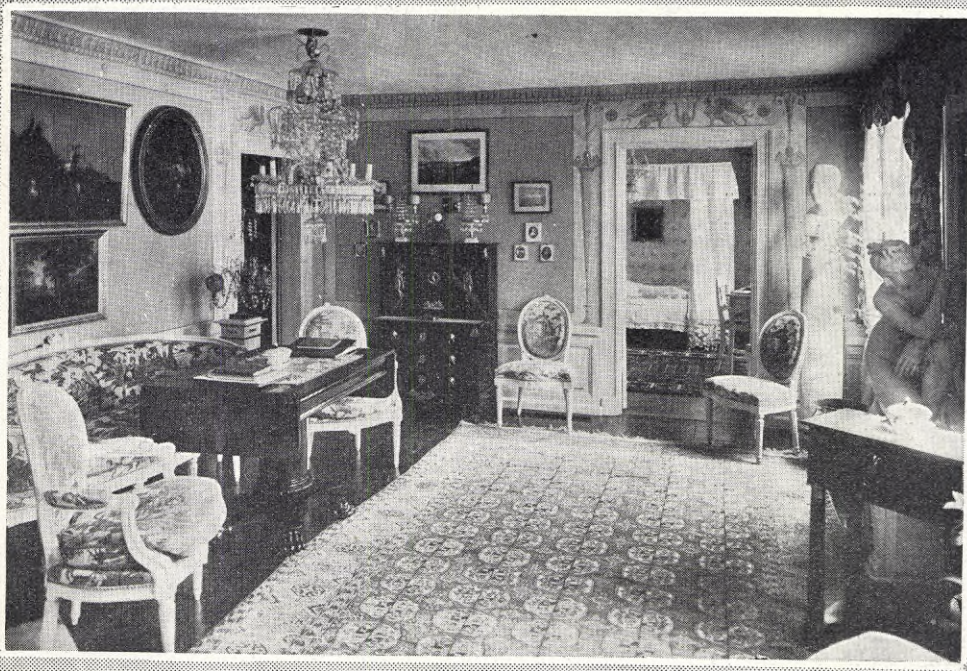
LEN PÅ STORA FRÖSUNDA.

Generals arbetsrum.

Matsalen.

Vit lack, glad kreton och massiv mahogny låter sig väl förenas i detta lilla kabinet, med inblick i ett luftigt flickrum.

tad. Ett helt väggfält upptages av en facinerande målning av en fransk konstnär. Den framställer en gammal grenadjär, som i en vision i dödsögonblicket ser vinterfälttågets svarta spöke bredvid det ljusomstrålade fantomet av kejsaren. Flera Napoleonporträtt ha också fått sin plats i detta rum tillika med en Ehrenstrahl och, som ljuspunkten i all den tunga prakt, två porträtt i olja av husets döttrar. Bland möbler i renässans och barock, klädda med dunkelröd brokad, sammet och mörknat guld, minnes man två 1600-skåp, konstrikt inlagda med pärlmor, sköldpadd och brons och ett annat fyllt av Napoleonsouvenirer, små statyetter, medaljonger, plaketter, miniatyurer etc. En annan dyrgrip är ett skrin, fornyfynd från Grekland, och däri viljar en liten skulpterad stenhand, avskjuten från en helgonbild till katedralen i Reims.

I matsalen härskar spansk renässans. Målningarna, såväl de stora, täckande hela vägg-

Beläget in på den moderna storstadens knutar behåller Stora Frösunda dock tack vare sitt värdfolks varma pietetskänsla sin gamla herrgårdsstämning och utgör en idyll av hemkultur, ro och trivsamhet för familj och en stor skara vänner i en jäktad tid.

fält och framställande yppiga gästbudsscener, som de små saftiga stillebens, äro verk av gamla spanska mästare och de skulpterade kistorna prov på högt driven medeltida spansk hantverkskonst. En kista har tillhört drottning Isabella och troligen tjänstgjort som smyckeskista. I orneringen ingå F och I (Ferdinand och Isabella), konstlåset, de väldiga handtagen, vila på röd sammet och kistan har kvar sin ursprungliga inredning och klädsel med blomig brokad.

I samband med matsalen måste man också nämna den unika rörstrandsservisen, målad i gråsvart med motiv från Stora Frösunda. Både den och en dyrbar ostindisk servis låter generalskan ganska ofta duka med vid fest-

Hörn av fru Amundssons rum med ett porträtt av hennes mor.

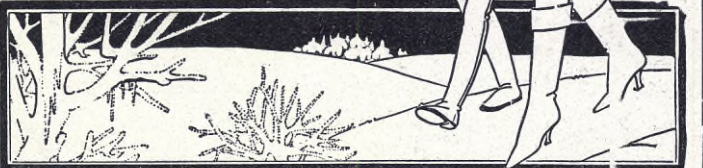
liga tillfällen, och är det inte anmärkningsvärt — ändå äro bägge nästan alldeles fullständiga och oskadade. Fru Amundson har en och annan princip som hon orubbligt håller fast vid. En av dem är: Bohagsting, det må vara porslin eller möbler eller vad som helst, äro till för att användas, det skall vara människan som härskar över sin egendom och inte tvärtom. Detta är en storvulnhet i tänkesätt och åskådning som hon fått sig medfödd som arv ur den gamla storborgarfamilj, ur vilken hon stammar. Men så har hon en annan princip som hon oförskräckt deklarerar, fast hon vet att den väcker en smula förvåning. Det blir tal om flygning, vad skall man annars tala om i flyggeneralens hem.

MANIOL

är det rätta medlet för hudens skydd och vård.

Hur lätt får man ej sönderspruckna händer under promenaden vintertid. Undvik detta genom att dagligen använda *Gahns Maniol*.

Gahns
Upsala
Kongl. Hovleverantör

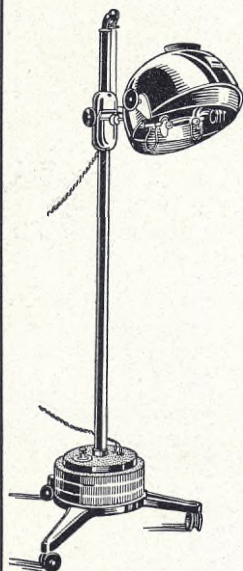

Sol är hälsa

både för gammal och ung. Många, som varit sjuka och klena, ha solen att tacka för återvunnen hälsa och nya krafter.

En under den mörka årstiden nödvändig ersättning för solljuset erbjuder kvartslampan med sin rikedom på ultravioletta strålar. Om Eder läkare rekommenderar ljusbehandling, bör Ni anskaffa en kvartslampa från oss. Äkta endast med märket Hanau.

I egenskap av Elektricitetsverkens entreprenörer kunna vi även verkställa inkoppling på alla platser, där vi äro representerade.

Kvartslampa
Original
Hanau

ASEA

KLARBERGSGATAN 21 - STOCKHOLM
Göteborg, Malmö, Norrköping, Jönköping,
Sundsvall, Umeå, Luleå, Östersund.

Det är viktigt, mer än man tror.

Vad då? Jo, att vid valet av föda tillse, att den är ren och absolut obesmittad av bakterier. Att bananer haft så stor framgång beror på att de äro av skalet skyddade mot förorening. Ingen frukt har av naturen fått en bättre förpackning.

Ännu finns recept att få. Posta kupongen nedan och insänd den till

A.-B. BANAN-KOMPANIET.

A/B Banan-Kompaniet, Sthlm.

Sänd mig gratis i ex. av Eder nya illustrerade receptsamling: "Se, så enkelt det är..."

Namn:

Adress:

SE, SÅ ENKELT
DET ÄR ATT LAGA
EN BANANRÄTT!
Nya recept från
A.-B. BANAN-KOMPANIET

"Ja, de mina äro flygentusiaster", säger fru Amundson. "Nog kom min dotter flygande hem från sin sista kontinentresa. Men förr än de än en gång få mig levande upp i en flygmaskin kan solen ramla ner! Jag har varit med två gånger och det är mer än nog!"

Så det kommer aldrig någon luftskeppare att kunna skryta med, att ha fört flyggenerals fru fågelvägen London—Paris.

Fortsätter man husesynen på Frösunda vill man gärna stanna längst i beundran för sovrummen. Alla dolda eller maskerade liggplatser äro bannlysta, sängen är en vacker möbel, som pryder sin plats, även om rummet i övrigt är möblerat för att användas till dagrum. Detta gäller i lika hög grad husfruns eget rum, där vackra familjeklenoder i möbelslag och bekväma, ljusklädda sittmöbler i en arbets-, kanske "kaffevrå", göra den pompösa sängen sällskap, som i flickornas förtjusande små krypin. Där har man med enkla medel åstadkommit de läckraste, luftigaste interiörer, fortfarande med den gammaldags stolpsängen som rummets hedersmöbel.

I kabinettet — på alla herrgårdar finns ett kabinett — är den vita rococomöbeln klädd med den roligaste kretton jag sett. Det är ett terrakotta-färgat figurmönster à la greque på vit botten, och samma tyg har använts till ett originellt gardinarrangemang. Kring en underbar marmor-Venus — "den vatikanska Venus" — stå en massa blommande krukväxter och trivas.

Hallen, som verkligen mera gör skäl för benämningen salong, har en dekorativ öppen spis, vaktad av två vilande lejon i marmor och med en napoleon-grenadjär, likaledes i marmor, paraderande i nischen. I yttre hallen stå två bistra riddarrustningar och ute på gårdsplanen ett par kanoner, som kanske någon gång ännu laddas till salutgivning vid någon familjehögtid.

Den bästa karaktäristiken av Stora Frösunda som det hem för glädjen och trevnaden det har ord om sig att vara, gav generalen Amundson som ursäkt för att hon var fördröjd den morgon Idun hemsökte henne: "Ser ni, vi komma aldrig i säng om kvällarna för vi har så trevligt tillsammans. Ni skall veta, fyra glada ungdomar, ofta med vänner som gäster!"

Mamma generalen skiljer sig i likhet med nutidens övriga mammor inte så uppseendeväckande mycket från dottrarna och deras vänner. Och generalen är trots sin höga titel ännu länge ung nog att hålla sitt lätta kavaleri — dottrarna äro som sig bör styva hästflickor — stängna i en frisk galopp i omgivningerna. Så nog förstår man att glädjen kan stå i tak i den gården, när familjen är samlad, vare sig det är fest eller djupaste vardag!

TH. K.

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:

Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:

Eva Nyblom

Redaktionen: Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonkontoret: kl. 9—5
8660 — Norr 402 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre å textside. Bestämda lediga platser och platsplats 20 % förhöjd. Hel-sökande 25 öre, pensionat, marg. 55.—, halvmarg. skol- och diverseannonser 30.— pr gång 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 3: 50.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A. Praktupplagan	Uppl. B. Vanl. upplagan
Helt år	Helt år
Halvt år	Halvt år
Kvartal	Kvartal

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39
Göteborg Malmö

SINGER

symaskin för såväl
enkla som finare
sömnad.

Carl Lundgren

Regeringsgatan 83, Stockholm.
Tel. 139 97.

SKOSPECIALIST

för sjuka och ömma fötter.

Erkänt elegant utförande.

JÄRN-MEDICIN

i en eller annan form
intages ofta som stärkande medel.

Den nya kombinationen

PHOSPHO-ENERGON-PILLER MED JÄRN

är i sådana fall av utomordentligt god verkan. Innehåller förutom järn i för organismen lämpligaste mängd och form även Phospho-Energon. Härigenom kompletteras järnets kända stärkande och aptitbefordrande egenskaper på ett lyckligt sätt med Phospho-Energonets speciellt nervstärkande och energigivande verkningar.

Phospho-Energonpiller med järn fås på alla apotek i burkar à 100 o. 300 st.

Kontrollant:
Prof. Thor Ekecrantz.

Dåsighet och Olust

är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter som måste rensas bort.

Fruktsalt-Samarin renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdrivar den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna.

Fruktsalt-Samarin utför en grundlig invärtes rengöring vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka **Fruktsalt-Samarin**. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek, hos Drog- o. Färghandlare m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

Radioaktivt vatten

erhålls bekvämast och billigast genom förhyrning av våra Radeliument, aktiverande 25,000—500,000 voltenheter. Kontroll: Thor Ekecrantz, prof. John Rosengren, leg. läk. Prospekt kostnadsfritt.

A.-B. Radeliument Radioaktiva vatten,

Humlegårdsgatan 29, Sthlm. Tel. 38 13
Firman grundad 1909.

Befria rumsväxterna från ohyra.

Osvikligaste medel är värt Jofurobad i förpackningar från 75 öre per styck.

Erhålls hos alla färg-, frö- & kemikaliehandlare.

TEKN. FABRIKEN JOFUROL
Postbox 227. Stockholm.

JOFUROL

Vävskedar,

Solv, Skyttlar, Spannare, Bobiner, Varpor samt övriga vävredskap för hemslöjd köpas fördelaktigast från John A. Thulin & Co. Vävskedsfabrik, Norrköping. Tel. 393. 670.

REYMERHOLMS KRONOLJA TILL FLOTTYRKOKNING

Bara glömska.

(Forts. fr. sid. 211.)

"du skulle ha ditt arvode. Har du räknat ut, hur mycket det blir? — Skriv till mig, när det passar dig, så skall jag skicka pengar. Du kan adressera det hit, så returneras det. Och jag gläder mig åt att vi ska träffas igen, när jag kommer tillbaka från resan." Hon räckte ut en mjuk, vit hand: "Auf wiedersehen, lilla vän, och en riktigt god sommar önskar jag dig. Bor ni på landet eller du far kanske bara bort och vilar litet."

"Nej, vi är kvar i staden. Vi har inte . . ."

Nej, det gick inte att tala ut. Orden klubbade fast någonstans inne i munnen. De ängslades för sin torftighet, och ville ej blotta sig.

Äntligen — hunnen till dörren fick Lis mod att stapplande yttra:

"Det vore mycket snällt av dig, Mathilde, om du ville ha besvär att så snart som möjligt skicka pengarna. Jag — behöver dem så väl."

Att "pengar" kunde låta så förnedrande och lumpet! Lis hörde det susa för öronen, hennes torra tunga smakade dess simpelhet.

Överstinnan såg en smula förvånad och ett uns sårad ut.

"Det är klart, kära du, att ditt arvode skall komma en av de närmaste dagarna. Jag brukar låta alla affärer gå genom min jurist, men det här är ju mera privat efter vi känt varandra sen vi var barn."

"Ja tack, det är mycket vänligt av dig att resonnera så", sade Lis blodröd av en skamkänsla hon bestämt ogillade, men ej fick bukt med.

Så gick hon med en otäck förnimmelse av att burit sig plumpt åt. Solskenet förmådde inte göra henne glad. Hon var inte klädd så, att hon tålde vid dess strålkastare. Hon brukade käckt sätta sig över både att kappan var blekt och hatten "evig", men just i dag var hon alldeles ur jämnvikt. Det blev bättre, när hon träffat Ernst och talat om sin missräkning. Han köpte slösaktigt nog en violbukett att fästa på kappkragen. Lis offrade också åt vårdagen. Hon skulle ju få pengar — i övermorgon kanske. Och en skål med apelsiner komme att göra stormande lycka på middagsbordet. Den avvärjde kanske till och med de storas frågor om "mammans jättekova", som redan visionärt spelat en huvudroll vid Grunnes trupp. . . .

"Jag kan väl skriva till Mathilde i kväll, du Ernst?"

"Ja, fast du kanske borde dröja litet."

"Nej, vet du vad!" Hon var morsk nu med man, violer och apelsiner som sköldborg. Men egentligen är det fördelaktigt, att hon får mitt brev ute på lantegendomen. Det renderar oss möjligen en kalvstek eller en skinka eller rent av något vilt på köpet. Å, ett ungt, fett rådjur, det vore kalas, säg!"

"Ja, det kan inte nekas. Är hon liberal?"

"Vet inte; det beror väl på, hur jag kan lägga mina ord. Usch, jag är en klåpare i brevskrivning. Du är tvungen att hjälpa mig."

"Det vore nog att sätta bocken till trädgårdsmästare. . . ."

Hon läste i alla fall upp brevet för honom. De märkte bägge, att det var tafatt, blygt och generat för sig självt, men de trodde ändå med den outrotliga naiviteten, som Gud skänkt somliga naturer — de, vilka svältfödas av hoppet — att överstinnan skulle läsa mellan raderna.

Lis fick alltid feberglöd i hjärtat och på kinderna, när brevbarären var i antågande. Han lämnade sällan välkommen post. Han var en av dagens många små mörka skyar. Men efter det hon skrivit till Mathilde, lyssnade fru Grunne med ljus spänning efter den välkända ringningen. Det gick en vecka och ännu en utan att den efterlängta försändelsen hördes av. Som glatt tända och under väntan nedbrunna små festljus vårdade Lis och Ernstsina förhoppningar. Varje kväll,

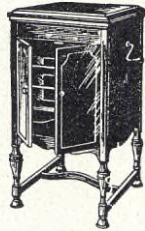
I Malmö det förbjudet är för tjänstekvinna att bli kär, ty om hon tittar åt en karl, så får hon ej sin plats ha kvar.

Men än i Sverige prisar man en kvinna, som är skön och grann, som har en hy, som skådas tål och vårdar den med

YvY-tvål.

Pris 1 kr.

Hör Den Nya "Husbondens röst"

Den är underbar!

Föres i många olika prislägen. Mycket liberala betalningsvillkor.

"Husbondens röst" - "His Master's Voice" Kungsgatan 4. Stockholm.

Ombud på alla större platser Scerige runt. Begär illustrerad katalog.

Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas
"Pukex" ugnformar av
eldfast glas

BÖHLMARKS

STOCKHOLM SÖ.

Högbergsgatan 19—25 Norrmalmstorg 4

MUGNIER

(uttalas Mynjé)

Apéritif, särdeles **välsmakande, stärkande** och **stimulerande**.

Rekommenderas av läkare vid kraftnedsättning och konvalescens. Ett glas avkylt före måltiderna föredrages av damer framför generer och är ett suveränt medel att öka såväl matlusten som den rätta livsenergien. Denna apéritif är tack vare sina farmaceutiska egenskaper lika aptitgivande och stimulerande som akvavit, cognac eller whisky. Erhålls genom alla systembolag i landet, t. v. utan inskränkning av övrig spirituosattilldelning.

Pris kr. 4.50 pr liter.

9 diplomes d'honneur

56 guld- och silvermedaljer.

Efter influensan återvinn krafter och hälsa genom

VITASAN

Bästa medel mot allmän svaghet, trötthet, nervositet, dålig matlust, engelska sjukdom och skroffer. Barnens tillväxt belordras i hög grad av Vitasan. Garant. vitaminaktivitet. I apotek och väl sorterade kemikalieaffärer. Stor flaska 2.25.

ÖSTLUND & ALMQUIST
Flyglar, Pianon & Orglar
Kungl. Hovlev.

Kranz

A-B FÖRENADE PIANO- & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG

GIFT

Et
aldrig!

LJUNGGRENS
Möbelaffärer

Femtio möblemang utställda.
15 Malmskillnadsg. 15, Stockholm.

Springmadrasser
för alla ligg- o. sittplatser.
Bildynor - Stålmöbler
Bord, Stolar och Taburetter. Försäljes genom herrar Järn- och Möbelhandl. eller direkt från fabriken. Landets äldsta fabrik i branschen. Stor prissänkning från 1 jan. Begär vår senaste prislista.
SKAND. SÄNGRESÄRFABRIKEN
Tel 344 KARLSTAD Tel. 344.

Damernas egen

smak är det som faller utslaget vid de flesta inköpen till hemmen. De sydsvenska hemmens köpkraft tillgodogör Ni Eder genom annonsering i den dominerande familjetidningen

SKÅNSKA DAGBLADET

- Den svenska landsortens mest spridda dagliga tidning. -

Svält ej

Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnärings-salt. Garanteras åkta endast på originalburkar. Erh. hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandl.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Lilla Vattugatan 14 - STOCKHOLM. Tel. 7576, N. 18336. Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

SYDSVENSKA BANKEN

Ställning den 31 jan. 1927.

Tillgångar:	Skulder:
Kassabehållning	Aktiekapital
Obligationer	Depositions- o. kapital- räkningar
Fastigheter	Sparkasseräkning
Inventarier	Creck-räkning
Låneräkning	Postremissväxelräkning
Växlar	Inhemsk bank
Kreditiv- och löpande räkningar	Utländska banker
Inhemsk bank	Andra räkningar
Utländska banker	
Andra räkningar	
Kronor 195,852,616: 65	Kronor 195,852,616: 65

Barnet skall växa!

Men växa kan det endast, när dess spröda **benbyggnad utvecklas** kraftigt och därtill behöver barnets kropp en **ändamålsenlig Kalknäring**.

Kalkmedlet
Kalzan

upptages enligt **läkarevetenskapen** direkt i benbyggnaden och ordinerar därför vid många olika **hälsorubbningar**, speciellt **åt barn och för blivande och ammande mödrar**. Fås på alla apotek i tablett- och pulverform.

Priserna äro nu betydligt nedsatta!

Önskas ytterligare upplysningar — använd bifogade kupong.

A.-B. Sanatogen,
Kungsgatan 59,
Stockholm 1.

Sänd mig gratis och franko:
Kalzanprov och broschyr.

Namn:

Titel:

Adress:

när en arbetsdag slitits ut, bjödo de dem som kära gäster, men så småningom miste de spänstigheten i drömspelet, färger och dekorationer förlorade glansen.

Per telefon till överstinnans bostad försökte Lis komma i kontakt med sina önsknings mål. Det svarades, att alla brev till överstinnan returnerades av postverket. Hon var i Göteborg nu. Det var meningen, att hon skulle resa därifrån med båt till England och sedan vidare.

Den kvällen sades icke ett ord om rådjuret. Lis utbrast i stället, medan hon mönstrade en strumpa utan knä och häl — och den skulle stoppas! . . .

"Jag skriver och påminner."
Dagen därpå läste hon, i tidningen att Mathilde donerat 10,000 kronor till "Svenskhetens bevarande", 5,000 till "lovande musici", 3,000 till "släktforsknings främjande". Det hade skett för att hugfästa överste von Zoëlls minne. Räkningarna av donationsbeloppen skulle utdelas på överstens födelsedag.

Lis satte sig genast ned och skrev ett brev, som började desperat och slutade med en hjärttesuck. Hon berättade som i en kvävd snyftning om umbärande och ständiga svårigheter. Hon uraktlät allt försiktigt överskylande och bad ångestfullt om sitt arvode snarast. Det ordet var hon till och med hänsynslös nog att stryka under.

Ernst skulle inte få läsa detta brev. Hon ilade ut med det, lämnade morgonsysslor och bakning i sticket. På hemvägen blev hon rädd, att brevbäraren just nu skulle haft försändelsen med sig.

Han hade endast lämnat två grå kuvert med bankstämpel. Växlar, som förföllo . . .

Men tre dagar senare kom en postanvisning lydande på 278 kronor. Avsändare: Överstinnan Mathilde von Zoëll. Hon hade själv skrivit med lodräta, höga och eleganta bokstäver: "Förlåt glömskan!"

Middag à la Mikadon.

(Forts. fr. sid. 207.)
trettio kronor för honom för att kunna göra det. Jag var inte glad när jag tänkte på att vi på mat och dryck och blommor skulle göra av med så mycket pengar, som den sjuke så väl behövde få i stället. Men — när Karin Magdalena vill något, så brukar det till sist gå som hon vill. Och nu ville hon ha trettio kronor åt den sjuka, men hon ville ändå ha en trevlig middag, om den också skulle bli aldrig så enkel. Men var ta idén, som med sina vingar skulle överskygga middagens enkla matsedel. Jag hade en farbror som brukade använda underliga svärord. »Mikadon», var ett, som han brukade utslunga när något tog emot. Min själ var tom och farbrors svärord kom mig i munnen. »Mikadon». Ja visst, nu hade jag det. Kinesiskt-japanskt skulle det bli. Inte så att vi skulle sälja bordssilvret och äta med träpinnar — men —! Inte för ett öre köpblommor. Ingen kalkon. Ingen sparris. Ingen dyr kokfru.

Först matsedlar åstadkomna med svart tusch och litet guld — skrivna från höger till vänster — alltid en sysselsättning att tyda. Jag minns ju inte precis allt, men, Tjopp-tjopp à la Kinaman med äkta kinesiska svalbon, Mikadontårta och blandad frukt à la Mimosa etc. och så massor av blommande körsbärskvistar på bordet. Dekorativa björkkvistar utvaldes. Små rosa-creppappersblommor trycktes ned omkring de små bruna bladknopparna. Mitt på bordet ett runt silverfat med frukt, mitt på fatet en liten söt geisha.

Mikadontårten bestod av en »terassformig» tårta d. v. s. allt mindre och mindre sockerkaksbottnar med kräm. På den översta och minsta ett kinesiskt tempel av mandelsprits och karamellag.

BLOMSTERhälsningar

Kungl. Hovleverantör
över hela jorden.

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL
GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B-V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

NUTRICÉN

bästa & billigaste blomstergödningsmedel.

TEKN. FABR. JOFUR
STOCKHOLM

LACKING

Bevara Edra lackskor vackra genom att från första stund vårda dem med Lacking

"MATTE REAL"

BRASILSKT HÄLSOTÉ

(Herva eller Yerba, Sydamerikanarnes Nationaldryck).

Bästa kända stimuleringsmedel utan skadliga biverkningar. Reglerar matsaftsomsättningen. Underlättar njurarnas funktion. Är blodrenande. Bringar jämnvikt Befordrar sömnen. Höjer arbetsförmågan.

Drick "MATTE REAL" varje dag.

I originalförpackningar om ½ kg. å Kr. 6:— . 4 paket portofritt.

HANDELSFIRMAN BRASIL
Skåneg. 31 Göteborg Tel. 61575

Sänd mot postförskott pkt "Matte Real"

Idun

ASPIRIN
TABLETTER *Bayer*

äro och förbliva
oöverträffade som
smärtstillande medel.
Endast dessa garantera
bästa verkan och fullständig
oskadlighet.

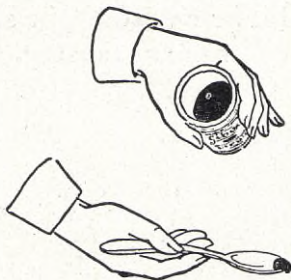

Priset är nedsatt till 90 öre pr glas.

Bholepalmine

är
crèmen som skyddar
huden vid
blåst och kyla

**För
fattig och rik.**

Sibox kostar endast kr. 1.25
för en burk, innehållande 1/2
lb. och det billiga priset gör
det möjligt för varje husmor
att dagligen använda detta
nya köttextrakt i hushållet.

Soppor, såser och andra rätter
bliva kraftiga och pikant
välsmakande, när en obetydlig
het av "Libox" tillsättes.

"En Liebig Produkt".

Representant i Sverige:
Aktiebolaget O. Annerstedt
Stockholm.

Sibox
Kryddat köttextrakt

REYMERSHOLMS KRONOLJA
TILL STEKNING

»Tjoppen» var helt enkelt små kalvkottletter dolda under en tjock och god svampstuvning (hemplockad svamp). Svalbona, som onekligen voro prickade över i'et, tillverkades sålunda. En liten mycket genombruten stjärtrådkorg gjordes. Råa potatisstrimlor i form av tändstickor placerades i korgen, härs och tvärs i botten, något ordentligare upp efter sidorna. Kokning i flottyr. I de små söta bona, brynta potatisar. Den gången drucko vi kaffe kvar vid bordet ur mina allra finaste handmålade moccakoppar.

Middagen var förtjusande, det sa Lars Erik, och då så! Lars Erik har smak ska jag be att få pepeka. De trettio kronorna voro räddade åt den sjuka och ingen hade märkt die Absicht.

Middagen är slut. Värddinnan går in i salongen och ställer sig under ljuskronan och låter kyssa sig på hand. Karin Magdalena står alltid under ljuskronan, då hon tar emot gästernas tack, hon har sett i amerikanska filmer, att det alltid tar sig så bra ut när ljuset faller på hjältinnans hår.

Vi ha andra sorts bjudningar också. Men det är inte nu tid att ge sig in på. Lars Erik vill ha mig med på en promenad och då får ingenting på jorden hindra, som du vet.

Din i döden

KARIN MAGDALENA.

P. S. Naturligtvis behöver du inte göra din bjudning varken historisk, eller kinesisk eller singalesisk eller någonting på »isk» alls — men en smula »personlig» — dock — om jag får be.

D. S.

Marie Antoinettes dotter.

(Forts. fr. sid. 204.)

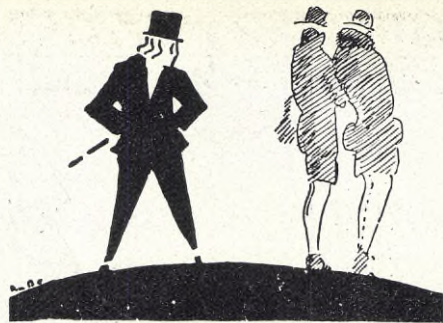
mig någonting", syftande på den relativt stor förmögenhet hans kusin ägde. Men trots detta hölls hon mycket knappt och framför allt strängt.

Förhållandena förbättrade sig dock och Fersen som rest till Wien i affärsangelägenheter fick tillfälle att se henne. Han skildrar sitt första sammanträffande en morgon då hon kom från mässan:

Hon är ståtlig och välbyggd, men hon påminner mer om Madame Elisabeth än om drottningen; hennes ansikte har format sig, men är sig likt; hon är blond och har vackra fötter, men går mycket illa och inåt med fötterna (en dedans), hon är graciös och förnäm. När hon gick förbi, rodnade hon och hälsade, och när hon gick in till sig, vände hon sig om som för att ännu en gång se oss. I detta hennes sätt att vara kände jag igen hennes mor, och jag trodde mig kunna se däri lust att vara älskvärd mot oss och att låta oss förstå, att hon kände igen oss. Jag blev så gripen, att tårarna kommo mig i ögonen och att mina knän veko sig under mig, när jag gick nedför trapporna.

Sedermera var Fersen med vid en cour på hovet där främmande ministrar med damer och många andra presenterades för Madame. När Fersen blev föreställd yttrade hon i en älskvärd ton full av känslighet: Jag är mycket lycklig över att se er och var det när jag fick veta att ni var i säkerhet. "Vi voro båda två oerhört upprörda", försäkrar Fersen. Senare fick han audiens dock inte ensam utan med ett 20-tal personer med vilka hon konverserade i tur och ordning. Hon skulle nog gärna velat tala mera intimt men det tilläts inte. "Jag tror inte att hon är lycklig", skriver Fersen i sin dagbok, "och det berättas att hon gråter mycket, när hon är ensam."

Marie-Thérèse blev några år efteråt gift med sin kusin hertigen av Angoulême. Hon var en energisk karaktär och Napoleon lär om henne ha yttrat att hon var "den enda karlen i bourbonska familjen".

Strumpan tunn och kjolen kort —
mina damer glöm ej bort
att Ni lätt törkylda bliva
när Ni uti blåsten kliva
men om blott Ni Tulo tar
Ni ett skydd för hälsan har.

Tulo

DEN LILLE
HALSLÅKAREN

A.-B. Förenade Chokladfabr. Sthlm.

Pr ask 25 öre

Vad varje kvinna vet

är att Drott är garantimärket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur. Ankarverk, 15 rubiner, 14 och 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt ciserade, fr. kr. 59:—, Drottarmbandsuren finnas också i guldbelagda boetter, 10 års garanti, moaré eller fjädrande armband från kr. 39:—.

Giv henne ett Drott-ur!

Besök prov hos urmakare!

THERMOGÈNE-

Fandenbouquet

VADDEN

alstrar värme och
motverkar ryggskott,
reumatism,
hosta, heshet etc.

Pr paket Kr. 1.25.

LEICHNER'S

Fett-Puder

Varje kvinna blir förnygrad genom användande av Leichners pudrer. En ask Leichners pudrer på Edert toalettbord gör varje annat pudrer överflödigt. Leichners fettpuder, sedan generationer omtyckt av vackra kvinnor, har undergått filtrering genom det finaste silke, och det på vetenskapliga rön grundade preparatet innehåller blott de allra finaste ingredienser. — Vid dans, sport och på resor, överallt där annat pudrer icke sitter kvar erhåller Eder teint genom Leichners pudrer just den fina mjuka färgtonen. En lätt beröring med detta pudrer borttager rodnad och blankhet och verkar dessutom uppriskande och välgörande på huden.

LEICHNER

Parfymör

BERLIN, Schützenstrasse 31

Wien - Paris - London

Mot insändande av 40 öre; eller ännu bättre och fortare: gå genast till Eder leverantör och begär den för Eder lämpliga färgschatteringen på Leichners fettpuder.

Redovisning.

Sedan föregående redovisning har Iduns förening Födelsedagen fått mottaga följande medel:

Transport Kronor	3,291:66
Fru Lovisa Sahlström, Hjo	3:—
Fru Mathilda Andersson, Kortebo	5:—
Fru Elin Appelbom, Latorps bruk	2:—
Fröken Lydia Afzelius, Uppsala	3:—
Fru Elise Kihlgren, Ytterhogdal	1:—
Doktorinnan Eliza Björck, Falkenberg	5:—
Fru Julia Brodin, Höör	1:—
Fru Helena Fagerlund, Malmö	10:—
Fröken Elsa von Friesen, Djursholm	2:—
Fru Gurli	5:—
Fröken Adèle Ljungh, Stockholm	1:—
Fru Eva Lidberg, Stockholm	2:—
Fröken Anna Frölich, Mörby	2:—
Fru Carin Danielsson, Filipstad	2:—
Fru Wilhelmina Goldkuhl, Mörby	1:—
Fru Julia Svedelius, Stockholm	1:—
Fru Carolina Welinder, Virserum	3:—
Från Gustaf och Kurt, Båstad	5:—
Överstinnan Leontine Hedenblad, Hälsingborg	2:—
Fru Elin Bengtsson, Råmen	3:—
Kanslirådinnan L. Silfversvärd, Stockholm	2:—
Fru E. Behm, Norderön	5:—
Fru Elisabet Dahlberg, Stockholm	2:—
Fru R. Löwenborg, Stockholm	3:—
Fru Ida Nilsson, Hälsingborg	5:—
Rektorskan Nanny Jacobsson, Växjö	5:—
"Idunvån", Jönköping	2:—

Transport Kronor 3,374:66

När Ni firar Er födelsedag, tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt Er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sanerligen icke var någon lyckodag. Anmäl Er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind Er att på varje Eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända Eder då varje år på Er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

Gikt Ischias Blodbrist Nervsvaghet Åderförkalkning Ålderdomssvaghet

bekämpas effektivt med miradium, som innehåller äkta radium i vetenskapligt avpassade doser. På apoteken å 6.50 kr. Tag först Miradium-salt eller -pastiller och om så är nödvändigt, sedan de starkare Miradium-tabletterna. Utvärtes användes mot smärtor Miradium-salvan, pr tub kr. 3: 50.

Boken om radiums verkningar sändes gratis. Skriv till Miradium, Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Vitrum, Stockholm.

MIRADIUM

Det mest uppfriskande min patient vet, är »4711». Den gör henne pigg och glad, och hon njuter ofantligt av den härliga doften.

Vid köp begär man uttryckligen märket **4711** (blåsguld-etikett) och tillbakavisar efterrapningarna.

No. 4711. Eau de Cologne

Iduns korrespondensklubb.

Kanske jag genom Iduns korrespondensklubb kunde komma i kontakt med en dam eller herre för att utbyta tankar och fördriva ensamma stunder. Jag är ungdom till sinnet fastän 60 år gammal och önskar lära känna en lika sinnad. Ev. resällskap till badort.

Av yrket ständigt hänvisad till samma kategori människor, önskar jag genom Idun finna någon sympatisk herre eller dam, som, för ömsesidig trevnad och glädje, vill byta tankar med 35-årig lärarinna, gymnast och naturdyrkare, något berest, konstnärligt och ideellt intresserad.

Naturströvarer.

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

Överflödig fetma.

N:r 12. Tacksam för effektivt medel mot överflödig fetma å överkroppen. Har hört berättas att förtärandet av en citron pr dag skall motarbeta fetma. Har någon prövat den kuren, så var god berättat om resultat uppnåddes.

Ledsen.

Svar: Det effektivaste medlet mot fetma är en enkel, förstån- dig diet, d. v. s. att undvika fettbildande saker, att aldrig äta sig övermätt, ej dricka till maten, aldrig smaka ett mellanmål, ej ens frukt, som dock kan njutas till måltiderna. Kafferep äro helt förbjudna, såvida man ej nöjer sig med enbart kaffe utan något till. Så är det daglig motion i det fria, som aldrig får försummas. Någon vila på dagen bör ej förekomma. Bad och gymnastik böra natur-

ligtvis förekomma regelbundet. Under en avmagringskur är det fördelaktigt att taga massage i ansiktet och över hela kroppen för att hindra vävnaderna från att bli slappa. — Så behövs det tålmod och låta kuren verka så småningom. En hastig avmagringskur är alltid farlig för hälsan. — En kur med citron är ej värt att ge sig in på. Fruktosyra får man nog genom att förtära frukt vid måltiderna, ej så att förstå som om detta skulle vara som extra rätt, nej, låt frukten ersätta en annan rätt, som ni vet skulle vara fettbildande.

En bra rörelse mot för fet överkropp är att ligga på golvet med raka ben, hålla armarna i sidorna och lyfta överkroppen i sittande ställning upprepade gånger.

Avmagringspiller.

N:r 13. Finnes det något absolut ofarligt magringspiller, som dessutom ej är för dyrt?

En 37-åring, som vill följa med sin tid.

Svar: Några absolut ofarliga avmagringspiller finnas icke, och en kur med sådana bör aldrig företagas utan läkares hörande, ty den kan verka högst menligt på hjärtat och andra organ. Se för övrigt svaret på fr. 12.

Armsvett.

N:r 14. Är det skadligt för hälsan att hämma armtranspiration? Har trots omsorgsfull hygien mycket stark sådan, och undrar om Idun kunde ge mig ett gott råd, på det att jag må bli av med detta obehag. Finnes i handeln något effektivt medel härför?

Mångårig Idunprenumerant.

Svar: Att iakttaga oklanderlig renlighet av hela kroppen och i synnerhet armhålorna hämmar i viss grad transpirationen men kan aldrig vara skadligt utan tvärtom. Tvätta dessutom armhålorna ett par gånger om dagen med ljumt alunvatten och pudra efter torkningen med salicylsyrat violrotpulver, så behöver ni ej något annat medel. Om svettningen är ovanligt riklig, är skäl att rådfråga en läkare.

Black hårfärg.

N:r 15. Min hårfärg är mera mörk än ljus, men har mitt hår börjat ljusna mycket, och ojämt. Min hårfrisörska har rätt mig att använda vätesuperoxid. Jag vill ej begagna mig därav, förrän jag från eder fått svar på ett par frågor:

1) Stärker eller försvagar vätesuperoxidlösning hårrötterna?

2) Hur stark bör lösningen vara (hur mångprocentig)?

Att håret blekes och ljusnar av vätesuperoxid vet jag på förhand.

Skånska.

Svar: Vätesuperoxid är i längden skadligt för håret, enär det torkar ut hårrötterna och gör håret sprött, så att det brister och blir ojämt kort. Den lösning som begagnas är i allmänhet 10%.

Om ni ändå vill använda medlet så gör det innan ni tvättar håret, då ännu litet fett finnes kvar att skydda detsamma.

Röda händer.

N:r 15. Var god giv mig beskrivning i eder ärade tidning på effektivt ganmalt medel mot röda händer.

Tacksam mångårig Idunprenumerant.

Svar: Varje afton så hett handbad som möjligt tillsatt med 1 matsked rå saltsyra till ungefär ½ stort handfat med vatten. Händerna få ej tvättas i kallt vatten vintertid och skyddas på bästa sätt mot kyla ute med tjocka tumvantar och muff. Några gånger om dagen ingnidas händerna med lika delar kamfersprit och eau de cologne. På aftonen efter handbadet inmasseras någon fet crème. — Se för övrigt sv. på fr. 6 i n:r 5.

Vit fläck.

N:r 17. Undrar om det finns något medel för att få ny överhud å ett märke i ansiktet stort som en tioöring? Är annars fränig och gulaktig i hyn, men detta märke är vitt, liksom överhuden vore avskrapad där. Hade för två år sedan ett sår just där, och har huden sedan blivit så tunn.

Anna A.

Svar: Råder er att söka hudspecialist för fallet.

Fru Skönhetsdoktor.

Det är det som gör skillnaden så stor.

En vackrare inskrift på en minnesvärd än den Tegnér tillägnat Baltzar Bogislaus von Platen, Göta kanals byggmästare, kan näppeligen någon dödlig få. Det är klingande malm i varje strof i den dock så enkla dikten:

"Levande han aldrig sviktat, därför död han vile tryggt, vid de vågor själv han diktat, på den strand han själv har byggt."

Greve Platen var också otvivelaktigt en förtjänt man, patriot, aristokrat och en smula demokrat i en person. Förmodligen var det denna sista egenskap som gjorde honom till en så ivrig anhängare av den allmänna beväringens införande i vårt lands försvarsväsen. När den frågan först fördes på tal, väckte den på sina håll mycket stark opposition som allt nytt gör.

Till motståndarna räknades också biskopen över Härnösands stift, Erik Abraham Almqvist, och mellan denne och greve Platen utspann sig en gång dispyt i just detta ämne. Båda voro lika litet hågade att ge avkall på sin uppfattning och för att då knäcka den envise biskopen ryckte greve Platen fram med följande argument:

— Ligger det dock inte en vacker idé däri, att Er son och min son båda få strida för fosterlandet?

— Jovisst, kom svaret blixtsnabbt, men den skillnaden bara, att Er sons käpp kommer att dansa på min sons rygg, och se därför lägger jag mig på tvären.

Historien förmåler inte om greven ansåg det lönt att fortsätta

En dröm,

Elegant, lätt, smidigt, vackert. Det enda Duntäcket i marknaden, som är duntätt
J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG. Grundad 1881
Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik
Erhållas i varje välsorterad möbel- och sängklädersaffär.

dispyten med den slagfärdige biskopen, men vi skulle tro att han avstod.

Det var nämligen inte första gången biskop Almqvist kom med ett avväpnande svar eller en träffande replik. En gång besökte han en ämbetskollega och träffade därvid biskopinnan, som råkade få syn på att sidenet på Almqvists hatt var illa medfaret. Hon frågade om hon inte fick kläda över den med nytt, en begäran som den tillfrågade inte hade någon anledning att avslå.

Någon tid därefter träffades de på nytt, då biskopinnan visade Almqvist sin handväska och sporde:

— Ser biskopen, vartill jag avvänt sidentyget på biskopens hatt? Det tjänar nu till foder i den här.

Biskopen, den skalken, tog på sig en så guds nådlig min han kunde och utbrast:

— *Mitt hus var ett bönehus, men i haven gjort det till en rövarkula.*

HEMTREVNADSRÅD

Av arkitekt Eduard Rasch.

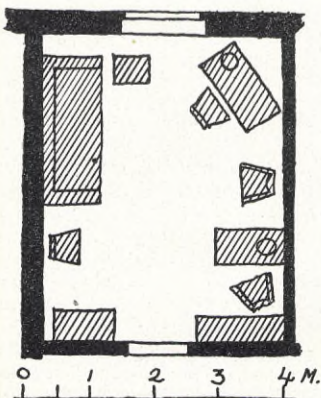
Var vänlig giv mig ett råd. Vill ha ett trevligt vardagsrum, som även kan begagnas som matsal. Har ett vackert större ekskåp (ljus ek) med svarta pelare, svarta lister på dörrar och överstycke. Så hade jag tänkt få plats med mitt piano (svart). Äger en gammal vacker björksoffa, Karl Johan-stil med svarta pelare. Blir det vackert att placera dessa tre stora möbler tillsammans och köpa stolar och bord lika med soffan? Rummet är ej så stort. Vad skulle eljest vara mer lämpligt mot skåpet? Något i ek eller en liten vit möbel? Vill så gärna om utrymmet tillåter ha en antik byrå eller sekretär i samma rum. Vilken färg till tapeter, gardiner och mattor, för att ej det hela skall verka allt för oroligt?

Hur lämpligast möblera ett angränsande rum, som skall bli sov- och arbetsrum till två gossar, 15 à 17 år? Mycket tacksam för svar. Mångårig lösnummerköpare.

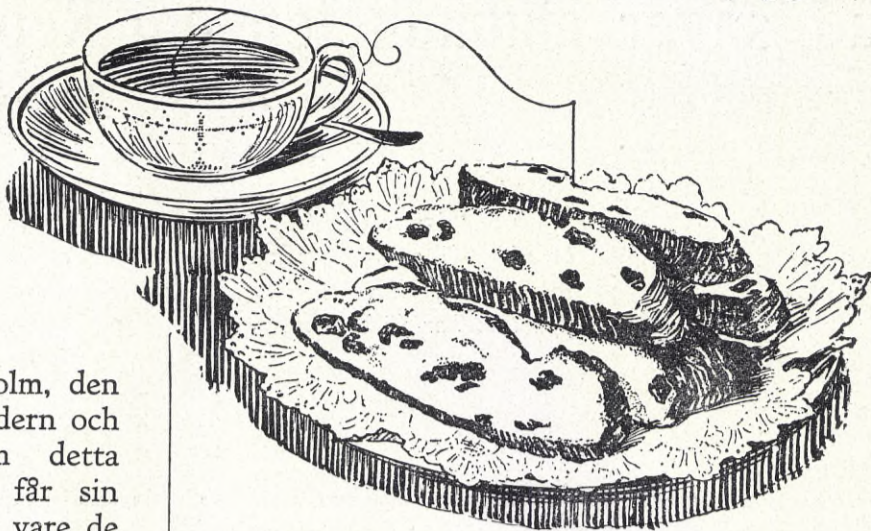
Svar: Använd skåp och soffa samt komplettera med bord och stolar i Karl-Johansstil. Finnes det möjlighet att placera pianot i annat rum, vore det lämpligare, eftersom rummet är litet. I annat fall använd, istället för vanligt matbord, ett utdragbart pelarbord, 90 à 100 cm. diam., som sättes framför soffan. Det blir då möjligen även plats för en byrå i rummet.

Tapeten tänkes varmgrå, helt slät eller gärna med ett diskret empiremönster i mild terra; ett blårandigt möbeltyg med svagt svart och något terra samt en matta i övervägande terra. Bordsstake med terra skärm.

Nedanstående plan visar möbleringen av ynglingarnas rum. Det

Ett av mina favoritrecept på kaffebröd

säger Thora Holm, den välkända husmodern och redaktrisen, om detta kaffebröd, som får sin rätta smak tack vare de söta California-russinen

DE flesta husmödrar, som baka sitt kaffebröd hemma, ha med tiden utvalt sina favoritrecept, som de med förkärlek följa. I dessa recept på verkligt gott kaffebröd ingå numera vanligen de omtyckta söta, saftiga, kärnfria California-russinen. Husmödrarna ha kommit under fund med hur avsevärt de förhöja smaken till och med på det enklaste bröd.

Detta är också fru Thora Holms åsikt. Hon är förtjust i dessa rena, vackra Sun-Maid russin, som kunna användas utan sköljning, direkt från paketet. Sun-Maid-russinen ingå också som en viktig smaksättande ingrediens i följande recept, som hon särskilt förordar.

Har Ni försökt göra sylt på russin?

Den är lätt att göra och smakar

Vetebrödsbaka med Sun-Maid-russin

3 kkr vetemjöl, 1 msk socker, $\frac{1}{4}$ tsk salt, 4 tsk jästpulver, 2 msk smör, 1 ägg, 1 kkr mjölk. För fyllning: 1 msk smör, 1 msk socker, 1 tsk kanel, 1 msk Sun-Maid russin.

Mjöl, socker, salt och jästpulver blandas väl, varefter smöret inarbetas med fingertopparna. Ägg och mjölk vispas och iröres. Degen arbetas helt litet på bakkbordet och utkavlas till en avlång kaka av ungefär $\frac{1}{2}$ cm:s tjocklek. Smöret bredes på och socker, kanel jämte Sun-Maid russinen strös över. Kakan hoprullas och skäres i ungefär 5 cm långa bitar, som ställas ganska tätt samman i väl smord form eller stekpanna. Penslas med ägg, beströs med socker och gräddas i ganska varm ugn.

Thora Holm

härligt. Här är receptet, även det är fru Holms idé:

Ingredienser: 2 hg socker, 4 dl vatten, 1 hg Sun-Maid russin.

Socker och vatten kokas till en klar lag, vari russinen nedläggas och kokas några minuter, tills de svällt. Sylten upphälles och förvaras i glasburk.

Ni har väl Sun-Maid russin i skafferiet? Ring annars till Eder speceri- eller frukthandlare och bed honom sända upp ett par av de färgglada röda paketen med "Sun-Maid-flickan" på.

GRATIS! Sänd oss kupongen för vår nya kokbok idag

Gust. F. Bratt & Co., Avd. Stora Badhusgatan 4, Göteborg.

Godhetsfullt sänd mig kostnadsfritt den lilla kokboken "Femtio nya, goda russin-recept."

Namn.....

Adress.....

K 4

ANVÄNDAS I 70% AV ALLA KÖK I SVERIGE

möbleras med en soffa rymmande 2 liggeplatser, ett skrivbord c:a 140 x 70 cm. med 5 lådor, ett lösbord med fätölj framför bokhyllan, varigenom ynglingarna samtidigt kunna studera vid var sitt bord, en byrå med spegel på väggen samt eventuellt vid soffan ett mindre bord, som även tjänstgör som nattbord.

Mors plikt.

Det talas och skrives i det oändliga om vår nutida ungdoms alla fel och brister, men männe denna ungdom i själva verket är sämre nu mot förr? En del tricks och obetänksamheter har väl alltid ungdomen gjort sig skyldig till, ty ungdom och visdom följas ju ej åt, men inte behöver man alltid spåra något direkt lågt och dåligt i ungdomens handlingar, även om vi vid mognad ålder ej längre kunna följa med dess tänkesätt och ha glömt, hur vi en gång själva kände det — och kanske voro.

Ett ordspråk säger ju: "Att barnen borta är, som de hemma lär." Och så är det väl även, ty den som har haft det minsta med barn och ungdom att göra, vet hur lätt de ta' efter och hur de omedvetet formas efter den miljö de befinna sig i.

Elementet är det alltså där barnet växer upp, som från början bär skulden till om ej allt är som det skall vara med de unga.

Och om vi se litet närmare efter finna vi ofta en hel del som brister vis-à-vis tillsynen av barnen i hemmet.

Om vi då först tittar in i det burgnare hemmet, så är det mer sällan mor själv där har hand om barnen, utan de äro oftast överlämnade åt i bästa fall en sköterska, men i de flesta fall åt en ensamjungfru utan särskilda kvalifikationer för sitt yrke eller åt en 13 à 14 års flicka. Mamma har tid med allt annat, men ej med barnen, de störa hennes nattro och deras stöj och lekar trötta henne, så barnkammaren är i vanliga fall förlagd så långt bort i våningen eller så högt i

villan som möjligt, att far och mor ej bli störda av de små. I fram i livet lämnat outplånliga barnkammaren residerar sålunda spår hos den lille.

Intet borde därför hindra mödrar i oberoende ställning att vårda och sköta barnen, det enda verkligt nödvändiga och viktiga, som blivit dem anförtrott. Annorlunda ställer det sig med arbetarhustrun och kvinnor i beroende ställning, som för sin försörjning eller hemmets uppehälle äro tvungna att lämna barnen. Men endast sådana absolut tvingande skäl skola finnas för att mor här ej skall stanna hemma och inne hos de små.

Och så ett ord till slut: "Visa ungdomen litet mera förtroende, lita på den och tro ej det värsta om den, även om dess sätt är friare nu än förr. Giv den som hjälp goda exempel och goda ord att minnas med på vägen ut i livet, men tro ej att tidningsskriverier, tjat och gnat och fräna ord på något sätt förbättra eller rätta.

En främmande person kan göra detta, men i varje fall ej så som mor, ty den rätta kärleken, den har endast hon och den leder och

Marthe.

Vad säger allmänheten om Reporia Svavel-Tjärtvål?

Elfströms REPORIA Svavel-Tjärtvål är enligt min erfarenhet en utmärkt toalett-tvål, som jag och min familj dagligen använder. Självt har jag därjämte varit i tillfälle att finna huru verksam den är vid fall av åkommor i huden, enär ett utslag i ansiktet, som jag erhöll förliden sommar, efter användandet av denna förträffliga tvål har försvunnit.

*Fru Elvira Bolin,
Sundsvall.*

Ovanstående är ett utdrag ur en av de många skrivelser, som vi emottagit från personer, vilka dagligen använda Reporiatvålen. Vi komma att i fortsatta annonser meddela en del liknande uttalanden. Varje sådant meddelande om erfarenheter vid Reporia-tvålens användande talar för sig själv.

Reporia Svavel-Tjärtvål säljes överallt à 1 kr.
Extra storl. (för badet) kr. 1: 50.
Tag inga underhålliga efterrapningar.

Tillverkningen står under kontroll av prof. i kemi vid Upsala univ. L. Ramberg.
Tag inga underhålliga efterrapningar.

ELFSTRÖMS TEKN. FABRIK, GEFLE.

En dröm om vildbin.

Av Olive Schreiner.

Översättning från engelskan av Kerstin Wenström.

En mor satt ensam vid ett öppet fönster, varigenom hördes röster av barn, som lekte under accasiaträden. Luften kändes het och tung på eftermiddagen. In och ut genom fönstret flögo bin, och hon vildbin, vilkas ben voro lastade med gult frömjöl från accasia-blommorna, och de surrade och surrade. Hon satt på en låg stol framför bordet och stoppade strumpor. Hon tog sitt arbete från en stor korg, men något därav låg i hennes knä och dolde till hälften en bok, som vilade där. Hennes nål trädde ut och in oupphörligt, och det entoniga surret av bin och barnens röster

smällte samman i hennes öron, medan hon arbetade allt långsammare. Sedan kommo de långbenta getinglika bin, vilka ej producera någon honung, och surrade närmare och närmare hennes huvud. Hon blev allt dåsigare och lade handen med strumpan över på bordskanten och lutade huvudet däremot. Och barnens röster utanför hördes än nära, än långt borta som i en dröm. Slutligen hörde hon dem inte längre, och hon kände med handen under sitt hjärta, där det nionde barnet låg. Hon lutade sig fram och somnade med bin surrande omkring henne, och hon fick en underlig dröm. Hon tyckte att bin förlängdes och blev mänskliga varelser och rörde sig runt om henne. En av dem kom sakta fram till henne och sade:

— Låt mig lägga min hand på din sida, där barnet slumrar. Om

jag får vidröra det blir det som jag.

Hon frågade: — Vem är du?
Och han sade: — Jag är Hälsan. Den jag vidrör skall alltid ha rött blod dansande i sina ådror; han skall varken känna trötthet eller smärta; livet skall bli en enda lång glädje för honom.

— Nej, ropade en annan, låt mig vidröra honom, för jag är Rikedomen. Om jag vidrör honom, skall bekymmer aldrig nå honom, och allt vad hans ögon få lust till skall han få. Han skall aldrig veta vad brist vill säga.

Men barnet låg stilla som bly.

En annan sade: — Låt mig vidröra barnet, jag är Ryktbarhet. Den jag kommer vid för jag till toppen av en höjd, där alla kunna se honom. När han dör, blir han icke glömd, hans namn skall ljuda genom århundraden. Tänk — att

icke bli glömd genom generationer!

Och modern låg alltjämt och andades lugnt, men i hennes dröm trängdes de omkring henne.

— Låt mig röra vid barnet, sade en, ty jag är Kärleken. Om jag vidrör det, skall det inte gå ensam genom livet. När det sträcker ut sin hand i det djupaste mörker, skall det finna en annan hand i sin närhet. När världen är avog mot det, skall en annan säga: "Du och jag."

Och barnet skälvde till. Men en annan trängde sig fram och sade:

Låt mig vidröra barnet, ty jag är Skickligheten. Jag kan göra allt — som blivit gjort förut. Jag berör krigaren, statsmannen, tankaren och politikern som lyckas, och författaren, som aldrig är före och aldrig efter sin tid. Om jag

vidrör barnet, skall det aldrig behöva misslyckas.

Bien surrade alltjämt omkring moderns huvud och snuddade vid henne med sina vingar, och i hennes drömsyn framträdde ur rummets mörkaste vrå en varelse med färat, blekt ansikte och ett skälvyande leende. Han räckte henne sin hand. Men modern drog sig tillbaka och utropade: "Vem är Du?" Han svarade ingenting, och hon såg upp på honom sågande:

— Vad kan du giva barnet — hälsa?

Och han sade:

— När jag vidrör någon, skall en brännande feber väckas i hans blod och förtära det som med eld. Den feber jag ger honom, skall ej upphöra förrän med hans liv.

— Är det rikedom du skänker?

Han skakade på huvudet. — När den jag vidrör böjer sig ned för att taga upp guld, ser han plötsligt ett ljussken över sig i skyn. När han reser sig upp för att betrakta det, glider guldets ur hans händer eller ibland tas det från honom av en annan, som kommer förbi.

— Ryktbarhet?

— Troligen inte, svarade han, ty för den, som jag vidrör, är en väg uppdragen i sanden med ett finger, som ingen ser. Den vägen måste han följa. Ibland för den nästan till toppen men vänder sedan plötsligt av ned till dalen. Han måste följa den, fast ingen annan kan se var den går.

— Kärlek?

Han sade: — Han skall hungra efter kärlek men aldrig få tillfredsställa sin hunger. När han räcker ut armarna för att nå den och vill trycka mot sitt hjärta en varelse han älskar, skall han upptäcka ett ljussken långt borta vid horisonten. Han måste gå bort mot detta ljus. Den han älskar vill inte följa honom, han måste färdas allena. När han trycker något mot sitt brinnande hjärta, ropande, "Mitt, mitt är det, mitt eget!" skall han höra en röst. — "Försaka, försaka! Det är icke ditt!"

— Skall han någonsin lyckas?

— Nej, han skall misslyckas. När han tävlar med andra, skola

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterrapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-"Goedecke" finns det ingen ersättning.

Anusol-"Goedecke" upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

de nå målet före honom. Ty sällsamma röster skola kalla på honom och ett sällsamt ljus skall locka honom, och han måste vänta och höra. Och detta är det allra underligaste: långt bort över den glödande sanden, där andra endast tycka sig se en öken, skall han skönja ett blått hav. Över detta hav är det ständigt solsken och vattnet är blått som en strålande safir och skummet mot stranden är vitt. Ett vidsträckt land höjer sig ur havet, och på dess bergstoppar skall han se glänsande guld.

Modern sade: — Skall han nå det?

Och han log på ett underligt sätt.

— Är det verkligen guld? frågade hon.

Han svarade: — Vad är verkligen?

Hon såg upp mellan hans halvslutna ögonlock och sade: — Rör vid mig.

Och han böjde sig framåt och lade sin hand på den sovande och viskade något med ett leende till henne. Men hon hörde endast detta: "Detta skall bli din belöning — att idealet skall bli verkligt för dig."

Och det ofödda barnet skälvde till, men modern fortfor att sova, och hennes drömsyn försvann. Men djupt inne i hennes sköte hade det ofödda, som vilade där en dröm. I dess ögon, som ännu inte sett dagen, i dess halvformade hjärna förnam det en känsla av ljus! Ljus, som det aldrig hade sett. Ljus — som det kanske aldrig skulle se. Ljus — som existerade någonstans!

Det hade redan fått sin belöning: idealet var förverkligat.

När en människa tror att hennes lycka är i fara.

Tankar och reflexioner av åtskilliga anledningar.

Det säger sig själv att lyckan är människans högsta, hennes dyrbaraste egendom. Tro inte att människans högsta lycka är vunnen när hon erhållit allt det hon drömt om, allt det hon eftersträvat. Detta borde vara hennes högsta lycka. Men tyvärr är det inte så. Ty vad är att äga? Jo, det är att darra för att mista. Till och med när det gäller ting som man kan ta på, låsa in, gömma i sina hemligaste gömmor, till och med då är man rädd för att mista, för att tjuvar skola stjåla etc. Man har kassaskåp. Man hyr fack i bankvalv. Så rädd är man för att mista. Så svårt kan det vara att bevara.

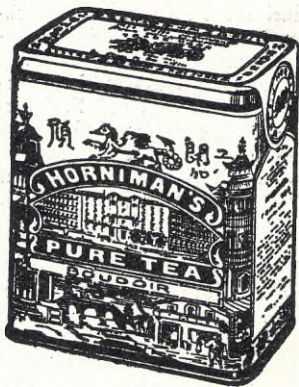
Hur mycket mera är människan inte då rädd för att lyckan, som är en ideell sak, skall kunna stjälas från henne. Lyckan kan inte bevaras varken i ett kassaskåp eller i ett bankvalv. Och lyckan kan vara flyktigare än en fågel. Men en fågel kan nästan vem som helst fånga. Så att lyckan är ju på sätt och vis att vinna. Vem som helst kan kapa lyckan åt sig, ty den är fri att vinna för alla. Den är fågelfri. Det finns inga böter för att erövra den. Den ene tar den ifrån den andre. Och han som är bestulen kan ingenting göra.

Men nu är det också detta, att människorna handla rätt vårdslöst med sin lycka. Ett yligt sällskapsliv kan göra att lyckan byter ägare. Ett tomt liv utan arbete är inte heller någon god bön för lyckan.

Men ett arbetssamt liv, en trovisshet om att Gud styr människans öden ger god jordmån för lyckan och bevarandet av lyckan.

Kring en god och glad och arbetsam människa liksom lyser det. Det bildar sig liksom en ring omkring henne. Och inom den ringen lever lyckan och tänker aldrig på

HORNIMAN'S

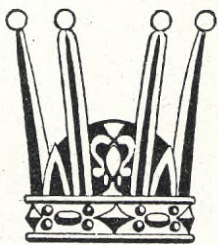
"BOUDOIR" kvalitet
i bleckburkar

THE

med 100-årigt
världsrykte

"SUPERIOR" kvalitet
i aluminiumfodrade paket

Som en Prins
mår man på

Kronprinsen

Drottninggatan 29, Stockholm.

Begär alltid Vitrum's tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel.
Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals
Laboratorium, Stockholm.

Samtliga preparat finns på alla apotek.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

SVENSKA TRYCKERI- AKTIEBOLAGET STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 647

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Oatine

LAT ANSIKTET STRÅLA FRISKT OCH VACKERT VARJE DAG.

Inte något kan göra huden så glatt och mjuk som OATINE, denna säregna, närande creme. OATINE ingnides och avtorkas åter. Verknigen är enastående och PÖRERNA rensas fullständigt. Skydda huden med OATINE, och Ni undgår de ständiga bekymren att bevara Ert ungdomliga utseende. Begär uttryckligen OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2:50 samt i stor burk med tredubbelt innehåll Kr. 5:—.

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och välluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å Kr. 2:50 och Kr. 5:—.

Tillverkad 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY

Oatine
SNOW
London.
Köpenhamn.

Paris.
Nederlag i Malmö.

annat än att stanna. Och utanför den ringen frodas mycket, som aldrig vågar träda över den lysande ringen.

Vi tala om helig mark. Vi viga jorden i våra kyrkogårdar, innan den tages i bruk. Vi låsa våra kyrkogårdar att intet ofog nattetid där skall bedrivas. Vi sätta ibland vakt vid ett som annat. Vi ha ordningsmakt, som både natt och dag ser till att god ordning ej brytes.

Om någon mark i världen är helig, så är det väl hemmet. Men hur mycket släppes inte in i hemmet, under sällskapslivets skydd, bara för att det är välklätt och har den yttre bildningens fernissa. Hur många både kvinna och man har inte i sina egna hem introducerat de element, som skulle stjåla deras lycka...

De som darra för sin lycka — må de bara lugnt gå i sina hem, arbeta där och verka i kärlek och frid. Må de bara inte grubbla och fördärva sitt eget sinne, ty då kan lyckan i det stället fly.

Och så, lämna allt i Guds hand. Vi skola gå lika lugna och trygga, som det lilla barnet gick i skogen. När barnet kom hem talade det om att det hade mött en sådan stor, stor hund. Men han var inte alls farlig. Jag såg på honom och han såg på mig. Och han rörde mig inte. Han var så snäll så... Och tänk detta var en varg... Så gå vi i livet. Men vi äro inte så trygga som barnet var. Och det är därför som vår lycka så ofta äventyras och stjåles. Vad hade barnet i skogen att göra, alldeles ensam? Hur värdade modern sitt barn?

Och vi kunna verkligen i många fall fråga:

"Hur värda människorna sin lycka?"

Inte så mycket. Allt det yttre, det som inte rör lyckan det bittersta, om allt detta kretsar hennes tankar.

När sedan lyckan kommer i fara — ja, då går det inte alltid så lyckligt, som för det lilla barnet i skogen. Ebon.

FRÅGOR OCH SVAR!

Lysningspresenter.

Fråga: Var god upplys mig om hur man tackar för lysningspresenter där endast ena parten känner givaren. L. K.

Svar: Båda kontrahenterna skickar tillsammans sina visitkort, och en av dem, som är bekant med givaren, kan skriva några ord till tack på sitt visitkort.

Laglotter.

Fråga: Ett testamente slutar på följande vis: " — — — av all min kvarlätenskap, i den mån densamma icke utgöres av mina bröstärvingars laglotter".

Vad menas här med laglotter?

Gammal prenumerant.

Svar: Därest arvlätare efterlämnar bröstärvinge, adoptivbarn eller dess bröstärvinge, äger han genom testamente förordna allenast beträffande viss del av sin kvarlätenskap. Återstoden benämnes bröstärvinges laglott, och dess värde utgör hälften av nettobehållningen i boet.

En läkarfråga.

Fråga: Jag lider av ledgångsreumatism med broskbildning i vänstra knäleden. Har försökt mycket, dock utan resultat. Har hört att en Stockholmsläkare med framgång använt koksaltinjektion och frågar härméd om någon Idun-läsare kunde lämna upplysning om denne läkare?

Idunprenumerant i 15 år.

Svar: Flertalet av de läkare som behandla reumatiska affektioner använda koksaltinjektion.

MASKERAD-SKOR

i kulört siden eller brokad,
strass, pärlor och paljetter.

(Se våra skyltfönster!)

Kembels

65 Drottninggatan · 3 St. Nygatan - 6 B St: Paulsgatan

HAR NI
PROVAT
STELLA-CACAO
Med ren havrekärna

välsmakande - lättlöslig - vitamin-
rik och stärkande.

CHOKLADFABRIKEN STAR
STOCKHOLM

Skolköksseminarium.

Fråga: Vore tacksam om jag genom Idun kunde få veta var man bäst utbildar sig till skolköks-lärlarinna. Huru lång är kursen? Vilka äro fordringarna för en sökande? 24-åring.

Svar: Vid skolköksseminarierna, såsom vid Statens skolköksseminarium, Riddarg. 10, Stockholm; Atencums skolköksseminarium, Sveavägen 48, Stockholm; Göteborgs skolkökssem. Molingatan 3, Göteborg och vid Fackskolan för huslig ekonomi, Uppsala.

Kursen varar 3 å 4 terminer. Är kostnadsfri vid statens men varierar från 200 till 600 kr. vid de andra seminarierna.

Modejournaler.

Fråga: Vore tacksam i Eder brevlåda eller frågoavdelning få veta var man kunde få köpa några modejournaler från 1884-1885-tiden. Malmöprenumerant.

Svar: Hör efter i Björk & Börjesons antikvariat, Drottninggatan 62, Stockholm. Möjligen kan ni där få några journaler från de nämnda åren.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till "Dum tös". 1) I nutidens smak verkar en duchatell mera modern och elegant än den soffan ni beskriver. Men på det hela är det en privat smaksak. Om ni tror att materialet ej är nog durabelt kan ni ju ta annat som är bättre.

2) Om ni ej är bofast, är ej skäl i att skaffa korkmatta till matsalen utan nöja er så länge med t. ex. en stor vacker kokosmatta under matbordet.

De förhållsiska tiderna i Europa heter ett förnämligt arbete som under medverkan av ett antal nordiska vetenskapsmän utkommit på Norstedts förlag. Arbetet omfattar två delar, varav den första nu utgivits till ett pris av 15 kr. Det är en utomordentligt gedigen och läsvärd volym som i ord och bild ger en målande skildring från de första stappande stegen på civilisationens numera så befarna, här och där t. o. m. nertrampade stigar. Boken bör finnas i varje bibliotek med kulturella anspråk.

Bonniers konversationslexikon fortsätter att utgivas i rask följd och har nu hunnit till 9:e bandet, början på bokstaven S. Väl illustrerat, sakligt fast kortfattat fyller lexikonet förträffligt de anspråk man kan ha på en uppslagsbok av denna art.

Mor. Sång för en röst med piano-ackomp., text och musik av Gustaf Granath har utkommit å Svala & Söderlunds förlag. Pris kr. 1:80.

BREVLÅDA.

Nocturne har sänt oss en liten studie "Tankar om natten" som ha en blek, melankolisk stämning såsom synes av följande prov:

"Det är natt och de döda gå fram och åter i mitt rum. Det är mina gamla lekkamrater och alla mina kära döda.

Stilla tala de med varandra, gå

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

nyrrhatinktur, crèmes och puder tillfredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Frätta
hos Excelsiors tvätt- och
stryknäring 141. Excelsior
Burger Järsgatan 33.

PÄRMAR IDUN · 1926

i rött klotband med guldtryck

finnas nu att tillgå hos
hrr Bokhandlare, Tidningskontor eller direkt
från

IDUNS EXPEDITION

Gratis medföljer titelblad jämte innehållsförteckning. Kr. 2:25 + porto 60 öre. Likvid i postanvisning eller mot postförskott.

Förvara och inbind årgången!

Om Ni saknar något nummer av tidningen, så rekvirera samtidigt erforderliga kompletteringsexemplar. Rekvirera i dag

från

IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Infört genom Stockholms Läkareförening

Doktor J. Arvedsons kurs Sjuktgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.

Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept.

Propekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

Professor PATRIK HAGLUND:s Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklirik,

Sturegatan 62, Stockholm.
R. T. 75025. N. 8301.
För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbingar.

Dr A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm

Lucks UTSÖKTA
KAFTEBLANDNING

4.50 PER KG
FRAKTFRETT 2 1/2 KG = 11.25
PERCY R. LUCK & Co.

„Cochlea“

pat. reg.n:r 28579. Världens bästa och finaste elektriska hörapparat. 1925 års modell försedd med reglering för 10-50 styrkegrader.

Begär prospekt och intyg
Malmö Bandage-Etablissement,
Per Vejersgatan 9.
Försäljare för Stockholm: Majorskan
J. Petersohn, Rådmanngatan 9.

Stor pianistisk färdighet

uppnås numera fortast genom rationell utbildning av muskler och öga.

Varje pianospelare, som på kort tid vill uppnå stor teknik, bör anlita vår allmänt erkända metod, varigenom hastigt vinnes den muskelutbildning (muskeltkontroll), som fordras för att behärska de tekniska svårigheterna, men som med enbart överspelning blott långsamt kan förvärfvas. Genom speciella pianoövningar ernås absolut bekantskap med klaviaturen, samt betydligt ökad notläsningsförmåga.

Vår metod möjliggör utomordentligt snabba framsteg, fordrar ringa tid, inbesparar ofantligt mycket överspelning.

En pianist skriver:
"Eder metod sätter varje pianospelare i stånd att på kort tid taga ett jättesteg mot målet: en pianovirtuos' skicklighet."

Begär vårt utförliga prospekt, som gratis tillsändes intresserade.

Tillskriv
FORTE-INSTITUTET, Göteborg F.

Yllestrumpor

och liknande yllesaker skola tvättas med Havoline i kallt vatten, även sköljas i kallt vatten. De bliva rena, mjuka och dubbelt varaktiga samt krympa icke. Vid en större statlig inrättning har strumpförbrukningen nedgått till hälften sedan Havoline börjat användas till tvätten.

Stockholms Nya Järnsängfabrik

rekommenderar sina tillverkningar av Järnsängar, Sängkläder, Ottomaner, Comfortsoffor, Täcken, Kuddar såsom varande de bästa i handeln förekommande. Kontor & Utställning: Norrlandsgatan 16, Stockholm. Telefoner: 7856, 12992. Norr 7181.

Fryksdalsbygden

när Ni säkrast genom annonsering

uti

Värmlands Läns Tidning

Daglig tidning för Karlstad och Värmland

Karlstads enda dagliga och av alla samhällsklasser mest lästa aftontidning

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

varligt i dörrarna och deras steg över golvet äro knappt hörbara. Jag fruktar dem ej och deras sällskap göra vaknatten kortare. Människornas bullrande röster fördrager jag ej längre. Jag längtar efter midnatten, efter mina bleka vänners stilla röster och svala händer."

Nocturne frågar om hennes skrift har något värde. Men det är nog ganska svårt att ställa något horoskop på grundval av så litet material. Kom fram i dagsljuset Nocturne!

Olle tycker att i dessa smittans dagar vore det till ombyte trevligt att angripas av den synnerligen godartade Bac. Amicitiae, d. ä. vänlighetsbacillen.

För vänlighetsepide mi jag ber. Tänk dig när varje öga vänligt ler

Och vänlighet du röner utav alla! Ja, må den smitta fler och fler Ja, må den spridas mer och mer Och må som första offret själv jag falla!

Mot en av så lofvärda avsikter uppfylld skald vill man ju inte vara ovänlig. Vill Olle alltså vara vänlig återkomma någon gång när den andra epidemien, Rabies Poetica kallad, har börjat förete mindre oroväckande symptom.

C-y W. Tack men den lilla skildringen lider av felet att ej ha något slut som motiverar den.

"Lill Syster" har sänt in ett poem "Ensamma själar", vars första vers här avtryckes:

Mänkobarn, på vida jorden är du dömd att städs ensam vandra!

Dväljes du ock ibland vänner likafullt ibland du känner dig så ensam mitt ibland de andra.

Ack ja, Lill Syster, det är nog svårt ibland att vara ensam. Men här ett råd: gå in i Iduns korrespondensklubb, den har knutit många vänskapsband mellan "ensamma själar".

"Ung studentska" har erhållit personligt brevsvår.

REALISATION

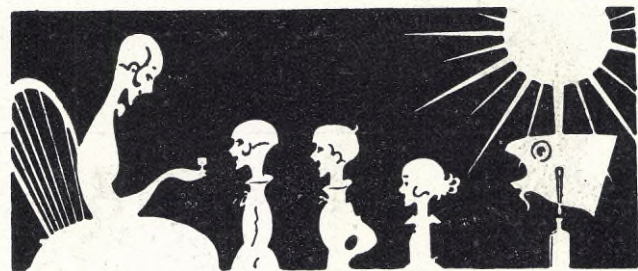
Rosa Blomqvist på realisation.

Ur bod, i bod jag kilar och handlar litet av varje men mest brända mandar.

Billigt är allting och don för person finns överallt uppå realisation.

Tänk vad affärerna nu realisera kläder och tyger och mattor m. m. Kan jag nu själv realisera också hoppet att gratis av varorna få? Då skulle Rosa-lill kucko nog må!

Gütermanns Sylfilke

En vitaminkälla

rik och outtömlig — finnes i torskens lever. Solen skänker liv åt havets billioner plankton, vars oerhörda mängder vitaminer finnas i sista hand koncentrerade i torskens lever. Vår Hydroxylfria Torskleverolja, framställd enligt vår speciella, hydroxylfria metod, resultatet av mer än 70-årig erfarenhet, innebär hälsa för alla och är oersättlig för barn, sjuka och rekonvalescenter, utomordentlig mot förkylning, skrofler, bronchitis och blodbrist. Även den klenaste mage tillgodogör sig dess hälsobringande beståndsdelar.

Hydroxylfri Torskleverolja från Peter Möller A/S, Oslo

är den bästa, som finnes. Alltid färsk, framställd av oblandad torsklever, som ger den bästa oljan, har den varken obehaglig lukt eller smak. Den tages därför med lätthet även av personer, som icke gärna taga den vanliga fiskleveroljan. Småbarn bli förtjusta i den, och de behöva ett överflöd av de vitaminer, som befordra växten och skydda dem mot engelska sjuken. Vi garanterar, att den lilla dosis, som läkaren ordinerar, innehåller tillräckliga mängder av dessa vitaminer.

Obs! Vår Hydroxylfria Torskleverolja levereras på originalflaskor, tappade hos oss. Vi garanterar innehållet, endast när flaskan är försedd med vidstående garantimärke. 22 Guldmaljetter och 2 Grand Prix. Vitaminkontrollerad.

Garantimärke.

Fås på apoteken.

Marknadens
yppersta
dammsugare
är

PROTOS

PROTOS erhöj
högsta
utmärkelse vid nyligen
anordna internationell
tävlan.

PROTOS kostar
endast
170:— kr. och säljes
även på förmånliga
avbetalningsvillkor.

Tillhandahålles hos välso-
rterade elektriska affärer.

ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET
SIEMENS-SCHUCKERT

Receptet för dagen

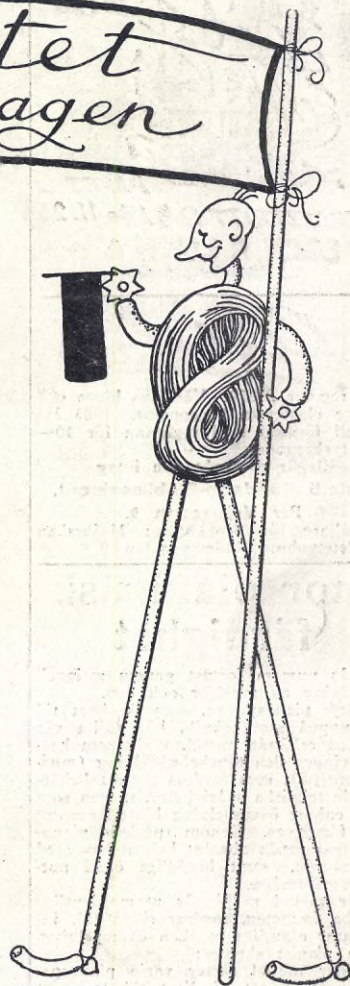
Charlotte-pudding (för 6 pers.)

Ingredienser: 3 hg. vermiceller, 1 stor selleriknöl, 2 matskedar finhackad persilja, 1 hg. torkade murklor, 1,5 hg. smör, vetemjöl, gräde, salt, peppar.

Beredning: Vermicellerna kokas mjuka i rikligt med kokande, lätt saltat vatten, varpå de upptagas. Sellerin skalas och skäres i 5 mm. tjocka skivor, vilka kokas mjuka i kort spad. Upptagas, och spadet gömmas.

Murklorna förvällas, spadet borthålles, och svampen hackas fint, varpå den brynes i margarinnet. Litet mjöl överströs, och gräde tillsättes jämte litet sellerispad.

I en eldfast, smord form lägges ett lager vermiceller, därpå ett lager selleriskivor, så återigen vermiceller och selleriskivor. Översta varvet bör vara vermiceller. Över alltsammans slås svampsåsen, som bör vara tjock. Gräddas i ugn i 15 min. Serveras utan sås.

Varför jag valde en Husqvarna:

Därför att jag alltifrån barndomen lärt mig lita på namnet Husqvarna. Vi hade Husqvarna-spis i köket, Husqvarna grytor och pannor, Husqvarna kamin i tamburen, och naturligtvis en Husqvarna symaskin. Det var gediget svenskt fabrikat, stabilt, och praktiskt.

Jag har heller aldrig behövt ångra, att jag valde en Husqvarna symaskin, ty ännu efter årtionden av så gott som dagligt bruk, syr den fortfarande utomordentligt väl i såväl tjocka som tunna tyger. Den är därjämte bekväm att sköta och har en synnerligen tyst och lätt gång. Husqvarna symaskiner levereras i ett flertal praktiska och smakfulla modeller och säljas av Husqvarna depoter och deras ombud på bekväma avbetalningsvillkor eller per kontant mot hög kassarabatt.

HUSQVARNA SYMASKINER.

HUSQVARNA VAPENFABRIKS AKTIEBOLAG, HUSKVARNA.

Höganäsbolagets Hushållskärl

äro icke blott praktiska förvaringskärl av ett tilltalande utseende, de äro även synnerligen prisbilliga. Jämför deras pris med kostnaden för andra förvaringskärl av lika hög kvalitet, och Ni finner ännu ett skäl att välja Höganäsbolagets hushållskärl.

När Ni köper syltkrukor, syltburkar, insaltningskärl, fat, filbunkar, skålar eller krus, se då till att de bära det inbrända Höganäsmärket. Varje väl-sorterad handlande i hushållsartiklar saluför Höganäsbolagets hushållskärl.

Höganäsbolagets hushållskärl — de svenska skafferiernas vederhäftigaste förvaringskärl.
HÖGANÄS-BILLES HOLMS A.-B., HÖGANÄS.
GREGOR PAULSSON.